СВОБОДА

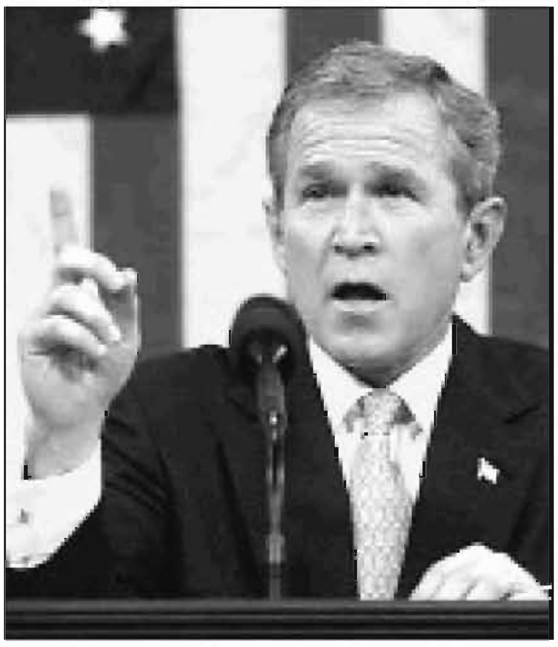
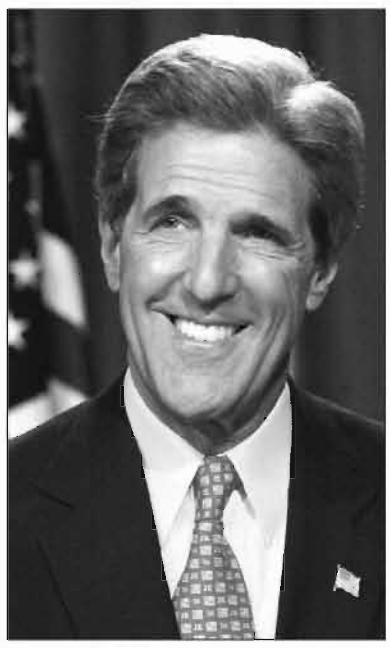
Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXI П'ЯТНИЦЯ, 22 ЖОВТНЯ 2004 РОКУ ЧИСЛО 43 VOL. CXI FRIDAY, OCTOBER 22, 2004 No. 43

США і Україна: майже одночасно вирішиться доля держав

2 листопада – вибори президента США.
На фото: кандидати Джордж Буш (зліва) і Дж. Кері.

31 жовтня відбудуться вибори президента України.
На фото - кандидати В. Янукович (зліва) і В. Ющенко

22 тисячі студентів на вічу в Києві підтримали Віктора Ющенка

Влада перешкоджає студентській молоді брати участь у виборчій кампанії

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – 16 жовтня кандидат на посаду президента України Віктор Ющенко закликав студентів бути присутніми на виборах 31 жовтня, зокрема під час підрахунку голосів. „Я закликаю всіх прийти після 20-ої години під виборчі комісії", – сказав він 16 жовтня на студентському вічу в Києві, котре відбулося на майдані Києво-Могилянської Академії. В. Ющенко пообіцяв, що справжні результати виборів будуть оприлюднені негайно, а фальсифікації „не пройдуть". Він також попросив присутніх на вічу не вірити даним соціологічних опитувань, які справляють таке враження, що завтра В. Януковичу вже видадуть президентське посвідчення. „Це все маніпуляції. Якби я хоч однією клітинкою сумнівався в перемозі, я б не стояв на цій сцені", – сказав В. Ющенко.

В. Ющенко розповів студентам про перші укази, які він видасть після перемоги – це підвищення стипендій, створення п'яти мільйонів нових місць праці, надання житлових кредитів, збільшення у 10 разів грошової допомоги матерям при народженні дитини. Він пообіцяв, що термін служби в армії буде скорочено, оскільки для набуття досвіду досить 10 місяців і вояки не мусять півтора року будувати „дачі" генералам.

В. Ющенко виступав з підвищення, на якому стояло близько півсотні студентів, серед яких були його син Андрій і дочка Віталіна, дружина Катерина. В. Ющенко спростував міт про „американського зятя" і нагадав, що його тесть і теща народилися в Україні, пройшли німецькі й сталінські табори, і повернулися в Україну, як тільки вона стала незалежною. В. Ющенко також заявив, що не є ні проамериканським, ні проросійським, ні навіть проевропейським політиком, а тільки – проукраїнським. Це викликало бурхливі оплески присутніх.

На вічу в Києві зібралося близько 20-22 тисяч молодих людей, повідомляє інтернет-газета „Українська правда". Заздалегідь влада намагалася не допустити молодь на віче. Напередодні відбулася нарада заступника голови Кабінету міністрів Д. Табачника і міністра освіти і науки В. Кременя з керівниками вищих шкіл, на якій вони зажадали не допустити студентів на віче. В усіх областях чинилися перешкоди виїздові студентів до Києва. На день віча були призначені лекції, з студентів вимагали письмові обіцянки не брати участи у вічах, міліція не випускала автобуси з студентами за межі областей, керівникам автотранспортних

(Закінчення на стор. 3)

В Іраку військові акції та тероризм продовжуються

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Міжнародна доброчинна організація „CARE International" повідомила 19 жовтня, що припиняє діяльність в Іраку з уваги на викрадення у Багдаді регіонального директора Маргарет Гасан, яка мешкала в Іраку останні 30 років. Її було захоплено 19 жовтня, вранці, по дорозі до праці. Досі викрадачі не виходили на контакт з представниками влади і не висували жодних вимог, але виконавчий директор організації Джефрі Деніс висловив сподівання на її звільнення. Народжена в Ірляндії М. Гасан одружена з іракцем і, як вважають, має подвійне громадянство Британії та Іраку. „CARE International" працює в Іраку з початку 1990 років, займаючись переважно розподілом гуманітарної допомоги, наданням медичних послуг і забезпеченням загального доступу до питної води.

Крім цього викрадення, цілий ряд подій свідчить про те, що в Іраку військові дії та акції терористів продовжуються, незважаючи на спроби та застереження тимчасового уряду країни.

Після посилених повітряних і наземних атак на контрольоване повстанцями місто Фалуджа, що на захід від Багдаду, зроблено спроби виторгувати перемир'я між очолюваними американцями силами та іракськими повстанцями. Одначе 18 жовтня мирні переговори між керівництвом міста Фалуджа і іракським урядом були призупинені.

Прем'єр-міністр перехідного іракського уряду Іяд Алаві наполягає, щоб мешканці міста видали провідника бойовиків Абу Мусаба аль-Заркаві; в іншому разі військові дії у місті триватимуть. Речник американських військ Стів Бойлен заявив, що сили коаліції та іракські сили безпеки впевнені, що аль-Заркаві та його бойовики досі переховуються у Фалуджі де переважають суніти. Крім того, прем'єр-міністер перехідного уряду Іраку Іяд Алаві висунув ультиматум мешканцям міста Фаллуджа: видати всіх чужоземних бойовиків або готуватися до маштабної збройної акції.

Угрупування Мусаба аль-Заркаві стратило кількох заручників-чужоземців і, за припущеннями, здійснило кілька самогубчих бомбових нападів. А також визнало відповідальність за два бомбові напади 14 жовтня усередині найбільш укріпленої дільниці Багдаду, відомої як „Зелена зона". Принаймні 10 людей загинули, з них чотири американці.

Речник Фалуджі заявив, що місто не може виконати вимогу видати аль-Заркаві, бо навіть американці не змогли його впіймати.

Сунітський священослужитель Халед аль-Джумейлі після того, як був звільнений з-під кількаденного американського арешту, сказав, що переговори досягли поступу, але представники міста призупинили контакт через поведінку

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Провладні фракції ВР домагаються припинення роботи

КИЇВ. – У Верховній Раді 19 жовтня ключові провладні фракції, які сформували уряд В. Януковича, домагалися припинення сесійної праці парламенту і, після спроб блькувати трибуну, демонстративно залишили парляментську залю. Депутати цих фракцій, які називають себе більшістю (Партія Регіонів, СДПУ(0), Трудової партії та їхні союзники) заявили, що сесія має відновитися лише після виборів 31 жовтня, щоб уникнути, як вони кажуть, використання парляменту для політичної боротьби. Попри спротив провладних фракцій Верховна Рада зранку ухвалила звернення до народу зі закликом взяти активну участь у президентських виборах 31 жовтня і зробити, як мовиться у документі, осмислений вибір. З парляменту повідомляли, що у голосуванні щодо заяви не брали участь провладні фракції, зокрема депутари Партії регіонів України, провідником якої є прем'єр-міністер В. Янукович та партії СДПУ(о), очолюваної керівником президентської адміністрації Віктором Медведчуком. Другий тиждень поспіль фракції цих партій не беруть участи у голосуванні. Голова ВР Володимир Литвин раніше заявляв про те, що не допустить тиску на українських законодавців та зривання праці парляменту. Тепер В. Литвин обвинувачує керівництво пропрезидентських фракцій у спробі спровокувати дострокові вибори до парляменту. 20 жовтня народні депутати мали ухвалити у першому читанні найважливіший фінансовий документ – державний бюджет України на 2005 рік.

Підірвали домівку „Просвіти"

ЛЬВІВ. – 19 жовтня близько 5-ої год. ранку у приміщенні товариства „Просвіта", на розі вулиць Друкарської і Вірменської, стався вибух. Мешканці будинку повідомили про це міліцію і голову Всеукраїнського товариства „Просвіта" Ярослава Пітка. На місці події знайдено осколки вибухового пристрою. На підлозі однієї із кімнат – характерний отвір у паркеті діаметром 15-16 см. Стіни та залізні двері посічені склом від вибуху. Жертв немає. Зараз в бюрі працюють спеціялісти, щоб зясувати, який саме вибуховий пристрій був кинутий. За словами очевидця, гранату кинули двоє молодих осіб, які втекли. Я. Пітко виключає версію пограбування, оскільки комп'ютер залишився у приміщенні. Він вважає, що вибух має політичні причини і стався через те, що „Просвіта" тісно співпрацює з „Нашою Україною".

Пущено четвертий бльок Рівненської АЕС

РІВНЕ. – Прем'єр-міністер Віктор Янукович заявив 18 жовтня, що розвиток атомної енергетики є запорукою розвитку промисловости України. В. Янукович промовляв під час урочистого відкриття четвертого енергобльоку Рівненської АЕС у місті Кузнєцовську. Прем'єр-міністер також сказав, що було багато скептиків, які вважали, що Україна не зможе споруджувати такі значні об'єкти. Також повідомляють, що було закладено символічну капсулу на місці спорудження майбутнього п'ятого бльоку Рівненської АЕС. Четвертий енергоблъок має водно-водяний реактор і теплову потужність 3 тис. МВт. Спорудження Рівненської АЕС почалося 1973 року, а її четвертого бльоку – 1984 року. Згідно з проєктом на РАЕС передбачалося спорудження шести енергобльоків. РАЕС – перша в Україні атомна електростанція з енергетичним водо-водяним реактором.

Уряд Віктара Януковича не нагодував людей м'ясом

КИЇВ. – 8 вересня уряд України впровадив адресні доплати пенсіонерам, чиї пенсії нижчі за прожитковий мінімум для непрацездатних громадян (284.69 грн.). 21 вересня Кабінет міністрів виділив разову допомогу в сумі 1 млрд. грн. на виплати адресної допомоги. Грошей у людей стало більше і внаслідок цього ціни на м'ясо в Україні виросли на 38 відс.В зв'язку з цим уряд підписав меморандум щодо контролі ситуації на м'ясному ринку. Стрімке підвищення цін, заявило міністерство економіки, викликане спекулятивними діями учасників ринку, оскільки, за даними міністерства, ціна м'яса у виробника складає близько 7-9 грн. за кг, а на базарі – близько 25 грн. за кілограм і вище. Отже, м'ясо знову виявилося недоступним бідноті. Кандидат на посаду президента О. Мороз назвав підвищення пенсій, викликану ним інфляцію і стрибок цін „авантурою уряду В. Януковича". На фото: літня киянка придивляється до м'яса на одному київському базарі внеділю, 17 жовтня. *Фото: УНІАН*

В. Ющенка в Луганську вітали і намагались заглушити

ЛУГАНСЬК. – Кандидат у президенти від опозиції Віктор Ющенко 17 жовтня відвідував Луганськ, де відбулося віче за участи кількох тисяч осіб, в якому взяли участь як його прихильники, так і опоненти. Одні учасники вітали провідника „Нашої України" оплесками, а інші – намагались заглушити його голос гудінням сирен і вигуками. Біля сцени, де промовляв В. Ющенко, стояла не лише молодь з жовтогарячими гаслами „Ющенко – вибір вільних" та іншими на підтримку опозиційного політика, але також і молодь з синіми гаслами на підтримку провладного кандидата і гаслами на кшталт „За Януковича – вибір 2004". В. Ющенко сказав тим, хто зібрався на вічу, що вибори 31 жовтня не будуть змаганням двох Вікторів, а радше змаганням двох систем.

Телебльокада В. Ющенка

ХАРКІВ. – Представниця кандидата на президентську посаду Віктора Ющенка сказала, що жоден телеканал Харківської области не зміг надати йому час виступу на телебаченні під час його перебування на Харківщині 15 жовтня. Речниця кандидата Ірина Геращенко зауважила, що таким чином порушується закон про право доступу кандидатів до засобів масової інформації і нагадала про широке висвітлення поїздки до Харкова кандидата В. Януковича кілька днів тому. І. Геращенко також сказала, що прихильники В. Ющенка побоюються провокацій, і закликала міліцію забезпечити право харків'ян на проведення віча.

Ведуть слідство проти „Пори"

КИЇВ. – Повідомляють, що правоохоронні органи провадять допити, розслідуючи карну справу за звинуваченнями у тероризмі проти неурядової молодіжної громадської організації „Пора". Генпрокуратура 18 жовтня заперечила звинувачення депутатів „Нашої України" в тому, що міліція під час обшуку приміщення організації у Києві 15 жовтня підкинула активістам „Пори" вибухівку, тоді як опозиційні депутати Володимир Філенко і Тарас Стецьків знову заявляли про, як вони кажуть, провокативні дії міліції. Минулого тижня під час обшуку приміщення організації у Києві було виявлено вибухівку, але активісти „Пори" кажуть, що заборонені речі їм підкинули ті, хто провадив обшук. Започаткована цієї весни громадська ініціятива „Пора" вважає своєю метою просвітницьку передвиборчу ініціятиву.

1500 закордонних спостерігачів слідкуватимуть за виборами

КИЇВ. – Центральна виборча комісія 13 жовтня – реченець надсилання зголошень – зареєструвала 1,437 офіційних спостерігачів з чужоземних країн і міжнародних організацій на президентські вибори в Україні. Серед країн, які послали своїх спостерігачів – США, Канада, Голяндія, Польща, Боснія і Герцеговіна, Вірменія, Грузія та інші

Кремль перетворився на філію виборчого штабу В. Януковича

МОСКВА. – Союз правих сил Росії стурбований тим, що російська влада і підконтрольні їй ЗМІ дезінформують громадську думку щодо українських виборів. „Російські „фанати" прем'єра В. Януковича, діючи на межі пристойного, перетворили Кремль на філію його виборчого штабу", – говориться в заяві Федеральної політради СПС від 15 жовтня. Незграбні політичні інвестиції Росії в кандидата з кримінальним минулим обернуться для країни зовнішньополітичним збитком, – вважають російські політики правого крила. Вони спростовують тезу про те, що тільки В. Янукович зможе посилити співпрацю України з Росією і нагадують, що саме за прем'єрства В. Ющенка до України надійшли сотні мільярдів доларів російських інвестицій. Союз правих сил Росії закликав припинити використання центральних російських ЗМІ в інтересах будь-яких політичних сил України.

Анатолій Кінах критикує уряд

КИЇВ. – Анатолій Кінах, який змагається за посаду президента, приєднався до критиків уряду Віктора Януковича, назвавши серед причин зростання цін в Україні урядові дії. Перебуваючи 14 жовтня в Луганську, колишній прем'єр-міністер України Анатолій Кінах назвав абсурдними твердження про те, що у зростанні цін винні політичні сили: „Замість того, щоб розбиратися в економічній, соціяльній суті проблеми, знову намагаються вирішувати її адміністративно-силовими методами, методами пошуку ворогів чи полювання на відьом. Причини зростання цін на продовольчі продукти такі: зростання цін на нафтопродукти, наслідки неврожаю минулого року та популістські кроки уряду, пов'язані з виплатою так званих надбавок, що суттєво підігріло інфляційні процеси. Люди запитують: „що відбувається в країні?" З екранів телевізорів - звітують про рекордне зростання економіки, а в житті ми бачимо рекордне зростання цін". Прем'єр-міністер В. Янукович учора сказав, що різке підвищення цін стало результатом дій спекулянтів і політичних сил, які він не назвав.

За повідомленнями інформаційних агентств

22 тисячі...

(Закінчення зі стор. 1)

підприємств погрожували позбавленням ліцензій, якщо вони нададуть транспорт студентам. На шляхах з'явилися особи з відеокамерами, які знімали студентів для пізнішого передання плівок до місць навчання. У Запоріжжі з усіх автобусів зняли реєстраційні номери до понеділка, в Одесі у водіїв забрали документи, в Кіровограді заборонили виїзд автобусів за межі області, в Маріюполі водії автобусів самі відмовилися їхати з остраху репресій. В залізничні поїзди були відряджені проректори вищих шкіл, які мали перепиняти студентів. Щоб допомогти студентам дістатися на віче, в ряді міст автобуси супроводжували народні депутати. Водночас до Києва під виглядом студентів були відряджені з Кіровограду, Черкас, Луганська великі групи „бойовиків" з спортивних організацій, клюбів східних бойових мистецтв, які мали чинити провокації на вічу.

Після віча почалися переслідування студентів. 17 жовтня, вранці, до Національного університету „Києво-Могилянська академія" (НаУКМА) прибули працівники міліції і особи з відеокамерою, які зажадали впустити їх для огляду приміщення. Перший віце-президент НаУКМА Михайло Брик відмовив у цій вимозі, оскільки прибулі не мали жодних офіційних повноважень на обстеження, висували суперечливі причини своїх дій, відібрали документи у робітників. які виконували на території НаУКМА ремонтні праці. Завдяки втручанню народних депутатів міліція залишила НаУКМА. За заяв підполковника міліції Миколи Сікуна слідувало, що вони мали намір виявити в спортовій залі сторонніх осіб, зокрема чужинців. Проректор НаУКМА М. Брик пізніше заявив „Українській правді", що поява міліції була викликана участю студентів у вічу, яке відбулося напередодні.

До „Свободи" 18 жовтня надійшла заява Києво-Могилянської Фундації Америки, в якій осуджено дії силових підрозділів влади проти НаУКМА і її студентів (текст заяви подано на стор. 3).

Одночасно до тижневика надіслано звернення Української Гельсінської спілки з прав людини, в якому зазначено: „Президентська виборча кампанія, що проходить в Україні, відбувається з грубими порушеннями фундаментальних прав людини та основних свобод. Події, що розгортаються останніми днями, свідчать про відновлення в Україні практики переслідування інакомислячих, використання правоохоронних органів у якості інструмента політичної боротьби. Значні сили правоохоронних органів спрямовуються на залякування опозиційно налаштованих громадян, фальсифікацію кримінальних справ проти активістів опозиційних рухів.

16, 17 та 18 жовтня працівники міліції провели несанкціоновані обшуки в приміщеннях молодіжних громадських організацій „Пора", „Студентська хвиля", „Студентське братство Львівщини", намагалися обшукати Національний університет „Києво-Могилянська Академія". Раніше обшуки проводилися у регіональних виборчих штабах опозиційних кандидатів у Президенти.

Генеральна прокуратура оприлюднила висновки щодо можливої причетності політичної опозиції до терористичних актів. Така поведінка Генеральної прокуратури свідчить про те, що діяльність правоохоронців у даному випадку спрямована не на підтримання правопорядку, а на постачання компрометуючої інформації, з якої мають зиск певні політичні сили. Більшість телевізійних каналів в Україні виробляють телевізійні новини за матеріялами, що поширюються органами державної влади (так звані „темники"), у яких влада намагається створити у суспільстві уявлення про терористичний характер діяльності молодіжних опозиційних організацій „Пора" та „Чиста Україна". З усіх регіонів України надходить інформація про виклики до Служби Безпеки України активістів цих організацій, якими є переважно молоді люди, що ніколи раніше не були помічені у протизаконній діяльності".

Правохоронці вважають, що практика масових і одночасних арештів представників опозиції не має нічого спільного з проведенням вільних виборів, є несумісною з принципами демократії і має бути негайно припинена.

За матеріялами ЗМІ

Заява Києво-Могилянської Фундації Америки

Києво Могилянська Фундація Америки засуджує протиправні дії міліції , що відбулися ранком в неділю 17 жовтня. В НаУКМА приїхав наряд міліції й поставив вимогу перед охороною Університету відкрити для перевірки спортивну залу, посилаючись на інформацію, що там проживають іноземці. Правоохоронці були представниками різних органів, таких, як Управління Боротьби з Організованою Злочинністю, Міністерство Внутрішніх Справ, Управління Боротьби з Економічними Злочинами. Керівництво в особі першого віце-президента НаУКМА М.Т.Брика не дозволив обстежити приміщення НаУКМА без відповідних документів – санкції прокурора. Міліція, не маючи юридичної документації, на дане обстеження покликалася тільки на "усне розпорядження керівництва". Через короткий час приїхали депутати, представники різних фракцій. Вони звернулись до представників міліції, конкретних виконавців, з проханням юридично обгрунтувати дії, що відбуваються. Єдиним поясненням групи правоохоронців було – „усна вказівка керівництва". Міліція незаконно вилучила паспорти 9 громадян, які вели ремонтні роботи на території університету. Завдяки втручанню народних депутатів України, представників різних фракцій, співробітники правоохоронних органів залишили територію НаУКМА. Вилучені паспорти громадянам було повернуто о 15:00 і пояснено, що це були планові заходи щодо перевірки паспортного режиму.

В офіційному повідомленні з 17 жовтня, прес-служба Києво Могилянської Академії заявила слідуюче - У підсумку з'ясування обставин і мотивацій несподіваного візиту правоохоронців до НаУКМА ...., стало цілком очевидним, що вимоги міліції щодо обстеження всіх приміщень НаУКМА були необрунтованими, ніхто на це вказівки не давав, ніяких офіційних розпоряджень щодо огляду приміщень НаУКМА офіційно не зафіксовано, через що керівництво НаУКМА схильне розціновати всі ці дії як провокацію, спрямовану на дискредитацію Університету.

Обшук міліції відбувся один день після участі студентів НаУКМА у Студентському віче, що відбувалося у центрі Києва, на підтримку кандидата в президенти Віктора Ющенка. На Студентському віче зазначалося, що уряд вжив усіх зусиль задля зриву цієї акції.

Києво Могилянська Фундація Америки повністю підтримує позицію адміністрації Академії, яка не дозволила преставникам влади вчинити провокацію і вимагала юридичної документації. Ми годимося з методами боротьби адміністрації НаУКМА з протиправними діями правоохоронних органів. Фундація закликає представників академічних та інших організацій засудити такі нелегальні дії з боку міліції, які протиставляться засадам демократичного відритого суспілля. Громадське засудження, через засоби масової інформації в Україні та за кордоном може спинити подальші порушення.

Києво Могилянська Фундація Америки

Вільям Ґ. Міллер, співголова Ради директорів
Борис Тарасюк, співголова Ради директорів
Ігор Вислоцький, президент Фундації

18 жовтня 2004 р.

Ми солідарні з „Могилянкою"

16 жовтня учасники всеукраїнського студентського віча в Києві ухвалили резолюцію на підтримку В. Ющенка. Віче, в якому взяло участь близько 22 тисяч молоді, відбулося в університеті „Києво-Могилянська академія". 17 жовтня міліція спробувала провести обшук в університеті.

Канадські приятелі Національного університету „Києво-Могилянська академія" вповні підтримують демократичні права студентів цього університету публічно висловлювати свої громадянські погляди та підтримувати й віддавати свої голоси за кандидата у президенти згідно своїх переконань і свого сумління.

Ми одночасно осуджуємо недемократичну поведінку урядових кіл та їх намагання придушити будь-який вияв вільного слова в університетах України, осуджуємо шантажування студентів і міліційні напади на академічні установи.

Ми солідаризуємося і підтримуємо громадянську поставу студентів „Могилянки" й поставу адміністрації університету, яка намагається виховувати чесних і моральних провідників своєї держави.

Ярослав Розумний, професор
Манітобський університет,
представник НаУКМА в Канаді

Призначено керівника новоствореної Служби зовнішньої розвідки

КИЇВ. – Указом Президента Леоніда Кучми від 15 жовтня створено Службу зовнішньої розвідки України, головою призначено Олега Синянського, котрий до цього очолював розвідуправління Служби безпеки України. Як відомо, взимку генерал Валерій Кравченко, проти якого нині порушено кримінальну справу, звинуватив голову СБУ Ігоря Смешка і Олега Синянського в тому, що вони давали незаконні укази про стеження за опозицією за кордоном.

До призначення в СБУ О. Синянський у 2000-2002 був заступником керівника протокольно-організаційного відділу управління протоколу президента України в АП. Тоді дехто його називав „людиною, яка носить валізу за Кучмою".

Службу зовнішньої розвідки створено на базі Департаменту розвідки, розвідувальних підрозділів регіональних органів СБУ для „подальшого вдосконалення розвідки як інструменту формування політики держави, забезпечення національних інтересів".

Служба зовнішньої розвідки здійснюватиме розвіддіяльність у політичній, економічній, військово-технічній та інших сферах, братиме участь у боротьбі з міжнародною організованою злочинністю, тероризмом, забезпечуватиме безпеку установ і громадян України за кордоном і є відповідальним виконавцем та координатором програм розвіддіяльності. Їй також мають передати об'єкти державної власності, в тому числі підприємств, установ, організацій, створених з метою конспірації, що використовувалися Департаментом розвідки.

„Українська правда"

Влада України не виконує умов демократії

ВАРШАВА, Польща. – Якщо українська влада непричетна до таємничої хвороби В. Ющенка, вона має це довести. Таку думку 14 жовтня висловив аналітик польського Інституту закордонних справ Адам Ебергардт. „Останні події вказують на те, що сама влада не здатна виконувати умови демократії", – сказав він і додав, що випадок з В. Ющенком, на жаль, це не перший сигнал, який свідчить про проблеми з демократією в Україні. Інший аналітик, Ґжегож Громадський, вважає, що випадок з отруєнням В. Ющенка свідчить про криміналізацію політики в Україні, а майже місячна відсутність головного кандидата на пост Президента – великим ударом для демократії. „В нормальній країні місячна відсутність кандидата – це великий мінус. В українських умовах з обмеженим доступом до ЗМІ, цей негативний вплив ще більший", - сказав Ґ. Громадський.

АМЕРИКА І СВІТ

Тривають масові протести проти „Дженерал моторс"

БОГУМ, Німеччина. – Майже 50 тисяч осіб взяли участь в акціях протесту проти плянів американського автомобільного концерну „Дженерал моторс" скоротити на його підприємствах у Европі 12 тисяч робочих місць. Найчисленнішими були демонстрації в німецьких містах Богум та Рісельсгайм, де виробляються автомобілі „Опель". Через припинення виробництва не зможуть працювати заводи у Рісельсгаймі та бельгійському Антверпені. 20 жовтня співробітники заводу в Богумі мали намір вирішити, коли буде припинено страйк і відновлено роботу. Міністер економіки Німеччини Вольфганґ Клемент повідомив, що уряд ФРН домагатиметься від „Дженерал моторс" збереження німецького виробництва „Опелів".

Ключові штати США розпочали дострокове голосування

ТАЛАГАСІ, Фла. – 18 жовтня у низці американських штатів розпочалося дострокове голосування на президентських виборах. Джордж Буш і Джон Кері вели кампанію у ключовому штаті Фльориди де Президент Дж. Буш здобув суперечливу перемогу з відривом у кількасот голосів 4 роки тому. Дж. Кері закликав виборців скористатися новим законом про дострокове голосування, щоби уникнути повторення ситуації на минулих виборах, коли багато бюлетенів у Фльориді довелося перераховувати. Перед приїздом до штату Президент Дж. Буш звинуватив опонента у цілковитому нерозумінні суті війни проти тероризму, заявивши, що політика Дж. Кері приведе Америку до поразки.

Іран готовий на переговори про свою ядерну програму

ТЕГРАН, Іран. – Ситуація щодо іранської ядерної програми може бути вирішена лише шляхом переговорів, заявив 20 жовтня президент Ірану Мохамад Хатамі. Він сказав, що Тегран готовий довести усій світовій спільноті, що не збирається виробляти ядерної зброї. Великобританія, Німеччина та Франція заявили про свою готовність допомогти Іранові у створенні атомного реактора на так званій „легкій воді". Такий реактор неможливо використовувати для воєнних потреб. США одначе стверджують, що іранська ядерна програма спрямована на виробництво озброєння.

Нові санкції Ради Безпеки ООН

НЮ-ЙОРК. – Організація Об'єднаних Націй 20 жовтня запровадила санкції проти угруповання "Тавхид валь джигад", очолюваного відомим екстремістом Абу Мусабом аз-Заркаві. Проєкт резолюції Ради Безпеки підтримали 19 жовтня усі його члени. Раніше це угруповання взяло на себе відповідальність за низку вибухів в Іраку. Сполучені Штати внесли його до свого списку терористичних організацій. Санкції передбачають, що усі держави-члени ООН зобов'язані не дозволяти переміщень членів угруповання, конфісковувати їхню зброю та блькувати фінансові активи. До списку ООН входять понад 300 організацій та окремих осіб, підозрюваних у тероризмі.

Діти – перші жертви будь-якого безладдя

ЖЕНЕВА, Швайцарія. – Кожна третя дитина у Східній Европі та країнах колишнього Радянського Союзу, за даними Організації Об'єднаних Націй, злидарює. 13 жовтня організація оприлюднила доповідь, в якій відзначено також і зростання залежности від алкоголю та наркотиків серед підлітків. Зростає і кількість розлучень все більше дітей залишається без родини. Тільки у Росії під опікою держави перебуває 700 тисяч дітей та підлітків.

Генеральний секретар НАТО поглиблює зв'язки з Центральною Азією

БІШКЕК, Киргизія. – Генеральний секретар НАТО Яап де Гоп Схефер заявив 19 жовтня, що альянс поглибить співпрацю з країнами Центральної Азії. Така заява була зроблена в киргизькій столиці Бішкеку на початку поїздки генерального секретаря НАТО центральноазійськими державами. Я. де Гоп Схефер зазначив, що бльок НАТО покладається на підтримку колишніх радянських республік Центральної Азії для реалізації плянів альянсу розширити свою присутність на заході Афганістану. Він додав, що НАТО і надалі працюватиме з країнами Центральної Азії над програмами боротьби з переміщенням опіюму та героїни з Афганістану на захід.

О. Лукашенко кандидуватиме втретє

МІНСЬК, Білорусь. – У Білорусі на референдумі, який відбувся 17 жовтня, за офіційними даними Центральної виборчої комісії, понад 77 відсотків виборців проголосували за можливість балотуватися чинному президентові Олександру Лукашенку на третій термін. Представники опозиції стверджують, що референдум відбувся з масовими порушеннями. За їхніми даними, ініціятиву президента О. Лукашенка схвалюють менше 40 відсотків тих, хто має право голосу. У неділю, 17 жовтня, в Білорусі відбулися також вибори до нижньої палати парляменту. Обрані, за даними ЦВК, 107 зі 110-ти можливих кандидатів. „Жоден із кандидатів від опозиції до парляменту не пройшов", – повідомила голова білоруського ЦВК Лідія Єрмошина.

ООН бере 30 млн. долярів. іракських коштів на розслідування

НЮ-ЙОРК. – Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй Кофі Анан оголосив 14 жовтня, що ООН використають 30 мільйонів долярів з іракської програми „нафта в обмін на харчі", щоби розслідувати твердження про корупцію в самій тій програмі. Колишній голова центрального банку США Пол Волкер розслідує твердження, що іракські урядовці намагалися скористатися програмою „Нафта в обмін на харчі" для підкупу закордонних урядовців і політиків, щоб домогтися скасування міжнародних санкцій проти Іраку. В листі до Ради Безпеки ООН К. Анан пише, що вилучені з програми 30 мільйонів покриють видатки на розслідування до кінця наступного року. Оголошення зроблено в той час, як Ірак на міжнародній конференції в Токіо закликав країни-донори прискорити надання фінансової допомоги на відбудову країни.

У Страсбурзі звинувачують російських вояків

СТРАСБУРҐ, Франція. – Европейський суд з прав людини 14 жовтня розпочав слухання звинувачень про порушення російськими військовими прав людини у Чечні. Вперше базований у Страсбурзі суд погодився взяти до розгляду справи, подані чеченськими цивільними проти Росії. У першому випадку позивачі твердять, що їхніх родичів катували і вбили російські вояки, які заходили до помешкань, розшукуючи повстанців. У двох інших позовах російських військових звинувачено у вбивстві цивільних в результаті авіяційних бомбардувань. Офіційні представники Москви визнають, що в Чечні зареєстровані випадки порушення прав людини, але твердять, що становище покращилося і порушників карають.

Знайдено найперше полотно Рафаеля

ЛОНДОН. – Мистецтвознавці Італії виявили картину, яку вважають першим творінням видатного художника доби Відродження Рафаеля. Припускають, що полотно, на якому зображено Ісуса Христа в оточенні двох середньовічних святих, було написано близько 1500 року, коли Рафаелеві було лише 16 років. Упродовж п'яти століть картина висіла у церкві містечка Губіо в провінції Умбрія, але ніхто не знав про цей твір, оскільки після смерти митця поверх оригіналу було намальовано нову картину. Однак рентгенологічне дослідження виявило під шаром фарби оригінальний твір з підписом Рафаеля. Після реставрації картину буде виставлено на громадський огляд.

За матеріялами ЗМІ

В Іраку...

(Закінчення зі стор. 1)

американців і зокрема його арешт. Х. аль-Джумейлі був затриманий 15 жовтня у мечеті поблизу Фалуджі. Іракське міністерство внутрішніх справ каже, що священнослужитель був звільнений за особистим розпорядженням тимчасового прем'єр-міністра Іяда Алаві.

Фалуджа опинилася у центрі намагань американців перебрати під контролю кілька сунітських міст перед тим, як мають відбутися січневі вибори.

Виступаючи в Багдаді, прем'єр І. Алаві заявив, що Абу Мусаба аль-Заркаві і його спільників треба передати під урядовий контроль.

Фарід Сабрі з Ісламської партії Іраку скритикував заяву прем'єра: „Гадаю, Іяд Алаві усвідомлює, що мешканці Фалуджі не можуть виконати його вимогу, бо вона нереальна. Якщо американці не можуть упіймати М. аль-Заркаві, то як же це можуть зробити мешканці Фалуджі?".

Американські сили вже кілька місяців завдають ударів по Фаллуджі, але речник міських властей заявив, що твердження про нібито присутність у місті М. аль-Заркаві використовують як привід для нападів на громаду, яка не хоче миритися з окупацією.

Також тимчасовий уряд Іраку продовжив термін передачі зброї, встановлений для прихильників радикального шиїтського провідника Моктади аль-Садра. Повстанцям надано ще 5 діб, щоб обміняти зброю на гроші в рамках угоди про припинення бойових дій між повстанцями та американськими військами.

Беручи до уваги існуючу ситуацію, американське командування в Іраку звернулося з проханням до британського командування, передисльокувати деяку частину своїх підрозділів на допомогу американським військам в околицях Багдаду.

Група британських військових експертів 19 жовтня розпочала вивчення ситуації у районах довкола Багдаду, куди на прохання американського командування в Іраку може бути передислоковано частину британських підрозділів. 650 британських вояків може бути розміщено у містах Іскенедерія і Латіфія, що дозволить вивільнити американські підрозділи для наступу на місто Фалуджа.

У Лондоні міністер оборони Джеф Ган заявив, що відмова Британії задовольнити прохання американців буде рівнозначна невиконанню своїх зобов'язань.

Але проти такого кроку виступають не лише опозиційні партії, а й чимало парляментарів з лав урядових лейбористів.

В Іраку британські війська повинні бути розміщенні ближче до Багдаду, щоб допомагати силам коаліції придушити спротив повстанців до виборів, які заплановані на січень, заявив 19 жовтня міністер закордонних справ Великобританії Джек Стро

Лондон ще розглядає питання необхідної для цього кількости військових, яких мають передислокувати, на прохання США, із відносно спокійного південного реґіону до центру Іраку.

Тим часом російський президент В. Путін 18 жовтня в Таджикистані під час своєї подорожі країнами Середньої Азії сказав, що напади бойовиків в Іраку спрямовані особисто проти Президента Джорджа Буша, щоб не допустити його переобрання наступного місяця. Він твердить, що метою нападів є якомога більше зашкодити не очолюваним американцями силам, а Президентові Дж. Бушеві.

Російський президент сказав, що на американських виборців впливає багато чинників, і що він поважатиме вибір електорату США. Президент В. Путін зустрічається з президентами Таджикистану, Узбекистану, Казахстану і Киргизстану. Аналітики кажуть, що його візита розглядається, як відновлення російської присутности і військової сили в регіоні.

Х.В. - Ф.

ВИБОРИ – 2004 В УКРАЇНІ

Ми всі відповідальні за долю України

У п'ятницю, 8 жовтня, в Генеральному консульстві України, в Нью-Йорку відбулася прес-конференція з головою закордонної виборчої дільниці ч. 94 Олексієм Зінченком та членами цієї комісії. О. Зінченко повідомив, що у списки виборців на цій дільниці включено 2,100 громадян України.

Два місяці тому у Стемфорді почав діяти організаційний комітет для відкриття виборчої дільниці у нашому місті, адже в цій околиці штату Конектикат проживає декілька тисяч громадян України. Було приємно бачити, з яким піднесенням люди записувались у списки виборців, які ми розпочали складати, залучивши до співпраці всі українські інституції, які діють тут. Центральним місцем збору підписів стало відділення Кредитової спілки СУМ, Школа українознавства, Клюб української футбольної команди у Стемфорді. На фестивальному українському дні, 12 вересня, що відбувається традиційно кожного року на території єпархіяльного духовного і культурного центру, і який зібрав цього року біля 8 тисяч українців, наші співвітчизники стояли в черзі, щоб „записатись на вибори".

Ми оперативно відсилали усі необхідні документи, які вимагали члени Генерального консульства у Нью-Йорку: дозвіл на використання приміщення (тут, у семінарії св. Василія Великого, бібліотеці чи Українському інформаційному центрі є великі залі на кілька сотень метрів квадратних), дозвіл від місцевої влади – посадника міста Стемфорду Даніеля Мелоу, який ми отримали за три дні, разом з побажаннями успіхів на президентських виборах та припискою: „Почувайтеся вільно, звертайтеся будь-коли, якщо виникає така потреба".

На жаль, наша „рідна" українська влада таких приємних послань ще не навчилась писати. Відповідь, яку ми отримали за підписом Генерального консула Сергія Погорєльцева містить такий абзац: „Виходячи зі змісту частини дев'ятої статті 20 Закону України „Про вибори Президента України", в обґрунтуванні необхідності утворення закордонної дільниці у винятковому випадку мають зазначатися відомості про неможливість віднесення виборців, які проживають чи перебувають на відповідній території, до іншої виборчої дільниці, а також обґрунтування щодо використання необхідних для цього коштів з урахуванням визначених на цю мету бюджетних асигнувань у кошторисах на підготовку і проведення виборів. Довідково: як вже зазначалося, 10.09. 2004 р. ЦВК утворила виборчу дільницю, до меж якої входить серед інших й штат Конектикат. Таким чином, до списку виборців виборчої дільниці ч. 94 мають бути внесені й вже внесені виборці, що проживають в Конектикаті".

> ***Шановні виборці!***
> ***Збираючись 31 жовтня на виборчі дільниці, не забудьте в ніч з 30 на 31 жовтня перевести на годину назад ваші годинники, щоб перейти на зимовий відлік часу. Також візьміть з собою пашпорт громадянина України для виїзду за кордон або інший документ, передбачений законом про вибори, для підтвердження вашого права на голосування.***

„Вже внесені виборці", і є їх на списку аж 2100! В той час, коли ми в околиці Стемфорду розраховували щонайменше на таку ж кількість, а у штатах Вермонт, Конектикат, Массачусетс, Мейн, Нью-Гемишир, Нью-Джерзі, Нью-Йорк, Пенсильванія, Род-Айленд проживає багато громадян України, більшість з яких з вини діючого уряду покинули Україну в пошуках заробітків. Та урядові представники України в Америці вважають, що українські громадяни, які проживають в цих штатах „можуть проголосувати на закордонній виборчій дільниці ч. 94, яка знаходиться в українському консульстві в Нью-Йорку.

Владу не цікавить те, що тисячі українців знаходяться за сотні миль від Нью-Йорку, що вони тяжко працюють і дуже часто без вихідних, що біля консульства неможливо знайти стоянку для авта, а саме приміщення консуляту таке невелике, що там для двох-трьох десятків людей тісно. Саме на те й розраховано, щоб відбити бажання людей брати участь у виборах Президента. Адже ж до всього вимагається, щоб кожен, хто не має штампу в пашпорті про виїзд за кордон на постійне місце проживання, повинен особисто з'явитися у консульство чи у посольство до 23 жовтня для попередньої реєстрації, а вже 31 жовтня прийде ще раз на цю ж виборчу дільницю, щоб проголосувати.

В наш час, коли навіть банківські операції здійснюються електронною поштою, чи не можна було спростити реєстрацію виборців у такий спосіб, щоб не змушувати людей два рази їхати до Нью-Йорку? Та й врешті, бачачи велику роботу, проведену організаційним комітетом у Стемфорді, чи не можна було включити одного з його членів до дільничої комісії ч. 94 з тим, щоб ця людина була відповідальною за складання списків виборців в околиці штату Конектикат? Тим більше, що молоді люди самі пропонували свою допомогу, не очікували ніяких винагород. Ночами друкував списки Юрій Шараварник. Роман Олійник декілька разів їздив до Нью-Йорку, щоб вчасно доставити документи у консулят. Ця молодь скріплює віру, що з цим поколінням прийдуть переміни у нашу державу. Та порівнюючи, як відреагувала місцева (американська влада) на наше прохання про дозвіл на відкриття виборчої дільниці по виборах Президента України у Стемфорді, і як відреагувала на це ж саме прохання наша українська влада, маємо приклад того, як перша у цій демократичній державі старається служити людям і, як друга, намагаючись тримати все під своїм контролем, вишукує усілякі способи, щоб ускладнити життя своїм же співвітчизникам.

Зрозуміло, що рішення про заборону відкриття додаткових виборчих дільниць закордоном приймались не у Нью-Йорку, чи в інших містах світу, а в Києві. Виконуючи вказівки зверху, там роблять усе, щоб мільйони українських громадян, розкиданих по світу з ласки нинішнього корумпованого уряду, не змогли взяти участи у виборах, адже зрозуміло, що люди, які побачили краще життя, й голосуватимуть за краще життя у своїй рідній, демократичній державі.

Жалюгідним виглядає той нинішній прокучмівський уряд на чолі з його новим кандидатом з кримінальним минулим у своїй агонії за владу. Чим більше він намагається не допустити до участи у вирішенні долі нашої держави, тим активніше маємо бути. Всі ми, громадяни України, де б ми не були у світі, відповідальні сьогодні за те, щоб поставити край цій зверхності, цій нелюбові до свого народу на всіх її рівнях. Тому, не зважаючи на перешкоди, прийдімо на виборчі дільниці, як далеко вони б не знаходились, як би нас там не зустрічали, і скажімо своє: „Так – гідному президентові України!".

Пам'ятайте, що до 23 жовтня треба прийти на дільницю з дійсним закордонним пашпортом громадянина України, і зареєструватись. Легально чи нелегально людина знаходиться у США – значення не має.

31 жовтня голосуймо за В. Ющенка! Проявімо свою активність, дорогі співвітчизники!

Мирослава Роздольська,
голова організаційного
передвиборчого комітету,
редактор газети „Сівач"

Через зволікання влади не буде додаткових дільниць

10 жовтня в Клівленді побували представники Посольства України в США для роз'яснення процедури виборів президента України. З'ясувалося, що Державний департамент США лише 7 жовтня дозволив відкриття додаткових виборчих дільниць на території держави. Документи з клопотанням про відкриття виборчих дільниць за межами України мають надійти до ЦВК до 15 жовтня. За такий короткий час посольство не зможе полагодити усі формальності з Держдепартаментом США щодо відкриття виборчих дільниць.

Отже, в США не буде виборчих дільниць за межами дипломатичних представництв і консульств України.

Це означає, що ті, хто хоче проголосувати, мають їхати дуже далеко – до Вашінгтону, Чикаго чи Лос-Анджелесу. Для багатьох громадян України це неможливо з огляду на час і кошти. Дивно, чому ЦВК надіслала інструкції щодо вікриття додакових виборчих дільниць до Посольства України в США тільки 27 серпня, як повідомив представник посольства? Це дає привід для сумних припущень...

Андрій Гарматій,
Норт Роялтон, Огайо.

США закликали Україну припинити виборчі порушення

ВАШІНҐТОН. – У різкій заяві, розповсюдженій 14 жовтня Держдепартамент США висловив глибоке розчарування тим, що виборча кампанія в Україні на сьогодні не відповідає міжнародним стандартам. У заяві для преси Держдепартамент закликав українську владу припинити порушення демократичних норм. Заява, поширена від імені речника Держдепартаменту Ричарда Бавчера, перераховує низку серйозних, порушень, що ставлять під сумнів відданість українського уряду його демократичним зобов'язанням. Серед таких порушень названо розгін опозиційних віч, затикання рота незалежним ЗМІ та використання адміністративних засобів. Держдепартамент закликав владу в Україні негайно припинити порушення демократичних норм, надати українцям можливість вільно вибирати, а також дотримуватися міжнародньо прийнятих норм підрахунку і реєстрації вислідів голосування. Київ може позбутися будь-яких перспектив інтеграції в західний світ, якщо президентські вибори 31 жовтня не відповідатимуть демократичним вимогам, а їхні висліди буде сфальсифіковано. Вашінгтон перегляне свої взаємини з усіма, хто причетний до обману і маніпуляцій.

Виборці теж виставляють плякати

У кількох попередніх числах „Свободи" на цій сторінці вміщувалися світлини Ф. Хмельковського, які розповідали про засилля плякатної пропаґанди за В. Януковича на центральній площі Черкас. Нова фотографія засвідчує, що виборцям „терпець урвався" і вони виставили власні плякати, які передають їхню думку про кандидата від влади.

Необхідно змінити курс

В міру наближення виборів президента України зростає зацікавленість цією подією західних демократій, зокрема США і Російської Федерації. Були опубліковані заява Посольства Канади в Україні, у якій зазначено, що Канада серйозно зацікавлена в тому, щоб президентські вибори в Україні були на рівні демократичного стандарту, заява Посла США в Україні Джона Гербста, резолюції Конгресу США про вибори в Україні. 14 жовтня Деждепартамент США висловив глибоке розчарування тим, що виборча кампанія в Україні не відповідає міжнародним стандартам. Ці заяви були нагадуванням про проблеми і порадами щодо їх вирішення. Україна добровільно вступила до ОБСЕ, інших европейських та міжнародних інституцій, тому має перед ними певні зобов'язання, про які їй варто нагадати. Перебіг виборчої кампанії в Україні розкриває усі внутрішні негаразди і слабкості громадянського суспільства. Усе частіше можна почути, що спроба отруєння одного з кандидатів не свідчить на користь демократичности суспільства.

Росія останнім часом активніше виглядає в українській політиці, ніж Захід. Хоча на зустрічі президента Росії В. Путіна з провідними особами України – Л. Кучмою і В. Януковичем, що відбулася 8 жовтня в день народження російського президента, не було жодних заяв з боку В. Путіна щодо українських кандидатів, але з російського телебачення прозвучали слова В. Путіна про те, що він зацікавлений у розвитку українсько-російських взаємин. Негайно в Росії з'явилися щити з портретами провладного кандидата В. Януковича. Зрозуміло, що з ним пов'язані усі надії Москви. Посилення впливів Росії на Україну пояснюються тим, що сама українська держава не дуже біжить від цих впливів і навіть йде їм назустріч. Україна відчутно втрачає перспективи поглиблення співпраці зі Заходом, який має сумніви щодо її здатности реформуватися. І логіка боротьби за владу в Україні саме у зв'язку з виборами, підштовхує тих, хто оточує Л. Кучму до того, щоб спертися в змаганні з внутрішньою демократичною опозицією на Росію, яка, звичайно, буде підтримувати зручних для них партнерів у Києві.

В Україні не дуже реагують на заяви дипломатичних представництв Заходу. Росія, до речі, таких заяв не робить – вона вважає, що в Україні передвиборча кампанія рухається у правильному напрямку. Це відбувається тому, що режим в теперішній Україні звик до такої гри. Ці вдавані „демократи" не хочуть йти в тому напрямку, до якого їх заохочують провідники західних держав. Щодо зв'язків з Росією, то вони ведуть пропаганду, що головна загроза – це „американський імперіялізм". На пересічного громадянина України тисне інформація про те, що має свої особливі інтереси. Оскільки Захід сприймається все ще як малознайомий і в чомусь незрозумілий партнер, тоді як Росія – знайома і звична, то й будь-які дії Заходу сприймаються з сумнівами, а будь-які дії Росії вважаються „родинною справою". І це широко використовує В. Янукович, який своїми останніми заявами про мову і подвійне громадянство розколює суспільство.

Україна є дуже важливим об'єктом на міжнародній арені, її сусідам і не сусідам доведеться мати справу з тим урядом, який буде реально контролювати ситуацію в країні. Тому треба покладатися на українського виборця і на тих, кому не байдужа Україна за кордоном, в тому числі в Росії. В разі посилення авторитарного режиму Захід буде розчарований, але взаємини продовжуватиме. Канада, США і Европа не зачинятимуть перед Україною дверей, але відкладуть багато рішень на дальші роки. Прямо ця влада, яка тепер є, мимо всього, є некомпетентна. Тому дай Боже, щоб український народ мав сили змінити курс у цих виборах.

Про п'ять перед дванадцятою

Як часто доводиться нам в житті стояти перед цією оспіваною „п'ять хвилин перед дванадцятою", в якій, ви знаєте, що часу вже зовсім немає, а стараєтеся ще доконче щось виконати, щось сказати, щось рішити! Але, здається, ніколи це не було таким критичним ствердженням як саме тепер, коли пишу ці рядки, а перед цією ославленою короткою хвилиною, що нам усім залишилася, є справді немов п'ять хвилин.

Так, до цих ославлених, окричаних, обмовлених виборів президента України залишається, коли пишу ці рядки саме тринадцять днів. Чи вони не видаються, немов хвилини? Але чомусь переслідує нас цього року ця „нещасна" тринадцятка. Святкували ми, а може лише відзначали тринадцять років від проголошення Незалежности, а ось тепер знову висунулася тринадцятка, коли я почала на пальцях рахувати, скільки ще днів залишилося до виборів. Якось моторошно стає на думці, що „тільки тринадцять" днів – але може краще, що закінчиться це нетерпеливе чекання і доля нашої України перехилиться в одну чи другу сторону? Беручи до уваги усі події, усі писання, усі передбачення, що їх можемо зібрати так легко тепер в одне – важко вірити в оптимістичний день 31 жовтня, та про це, що нам доведеться почути з усіх можливих засобів інформації. Та чи будуть оці інформації відразу точні та чи можна буде вірити у їхню правдивість?

В українській пресі в діяспорі постійно читаємо про протиставлення мешканців східньої України до західньої, про плянований приїзд чи „наїзд" „спеціяльних загонів" із східних областей до західніх, щоб там усіми можливими засобами нищити голоси кандидатів, прихильних „західнякам". Здається, немає одного числа української західньої преси, жодної вістки у радіо чи телебаченні, які б не згадали величезну акцію державних українських чинників проти групи „Нашої України", і проти В. Ющенка передусім. Ми оглядаємо в різних засобах інформації змінене обличчя В. Ющенка та думаємо, що нікому, хто бачить це обличчя, не може воно бути подібним на це, що ми його звикли в останніх роках завжди бачити. Чи може тут бути взагалі який-небудь сумнів, що з цією людиною зробили в останньому часі? Чи можуть навіть зовсім байдужі до нього глядачі не зробити відповідного висновку?

А пропагандивної літератури проти В. Ющенка ніяк не меншає. Ось читаємо в пресі, що народні депутати з „Нашої України" недавно викрили 150 тонн пропагандивної літератури проти В. Ющенка таки на державних складах. Чи це не може викликати у прихильників кандидата „Нашої України" сильне обурення? А як буде в часі голосування та за кілька днів перед ним? Скільки ще приготовлено зазіхань на В. Ющенка та його найближчих? Жах подумати, що може статися у цих двох тижнях, на що ніхто із нас не має найменшого впливу? Правда, окремі представники діяспори їдуть як спостерігачі в Україну на час виборів, але чи їх справді багато і чи не приготовані й на них різні неприємні несподіванки, а вони на все це будуть безсилі?

А ми – не такі „щасливці", ми можемо тільки слухати вісток, шукати на комп'ютерах за останніми інформаціями і ... молитися. Дивний це збіг обставин, що майже рівночасно відбуваються вибори у нашій „прибраній батьківщині" – США. Дивний він тим, що ми постійно маємо можливість порівняння і переживання того, що перед нашими очами проходить. Тут критикують голосно одні одних, дорікають свобідно та ніхто нікого не нищить фізично, не дає ворожим кандидатам отрути, не обкидає брудом. Правда, критичні завваження, неприхильні для одного чи другого кандидата газетні статті, ідуть одні за одними. Але все це відбувається відверто, звичайно і не получене з ненавистю чи бажанням фізично знищити прихильника чи кандидата із „ворожої" партії.

Так, це дивний збіг обставин, що вибори в США і Україні тим разом припали на цей самий час. Але разом із цим дивним збігом обставин ми маємо, на жаль, можливість порівняння і відповідних до цього думок і завваг.

А з цим одне тихе бажання: щоб ця „дванадцята", на яку з таким тремтінням чекаємо, принесла таки якесь „чудо", щоб принаймні цей один раз сповнилися бажання соток наших однодумців, сповнилися гарячі молитви тисяч українців і щоб принаймні цей один єдиний раз виграли не „воріженьки", а „добрії люди"...

Чекаємо, чекаємо неділі 31 жовтня, що ось вже так близько, з гарячим биттям серця і з тихою надією, що може однак, може однак залунає радісний дзвін перемоги демократичних сил на чолі з В. Ющенком.

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-0904) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax (973) 644-9510, UNA Fax (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Наше Товариство активно діє

Централя Товариства української мови ім. Шевченка (ТУМ) в Чикаго та обласні „Просвіти“ в Україні продовжують реагувати на всі негативні тенденції щодо української мови і через це не раз наражають себе на великі неприємності (як, наприклад, в Харкові, де міліція зробила обшук канцелярії „Просвіти“ і забрала 565 українських книжок).

Наше Товариство старається допомагати усім обласним „Просвітам“, як і в перші роки незалежности. Протягом року було надано поміч книжками (вислано близько 750 одиниць) та передано фінансову поміч в сумі 10,843 дол, на видавничу діяльність „Просвіти“ – в Києві (на конкурси з української мови й культури), Харкові (Молодіжний театр „Прозріння“), Полтаві („Мазепа-фест“ та дитяча бібліотека), Запоріжжі, Дніпропетровську, Чернігові, Луганську, Вінниці, Рівному, Донецьку, Івано-Франківську, Ужгороді, Севастополі, Чернівцях, на розбудову бібліотеки Острозького університету.

Обсяг праці нашого Товариства залежить від жертовности нашого членства. Ласкаво просимо пересилати свої вкладки.

Проф. **Віра Боднарук**,
Чикаго

Психологічний портрет В. Путіна

Мені запам'ятався перший публічний виступ президента Росії В. Путіна. Після призначення прем'єром інтерв'ю у нього брав Сергій Доренко. Новий прем'єр ніяковів. Йому було важко перед великою авдиторією. Пізніше він виступав на якійсь річниці Служби Безпеки, яка транслювалася на телебаченні. Увесь час В. Путін нахилявся вперед над столом. Психологи знають, що цей метод полегшує соромливим людям публічні виступи. Але дуже швидко поведінка В. Путіна змінилася.

Мені запам'яталося, як він сказав про полоненого чеченського провідника Салмана Радуєва: „Якась тварина!“. Але В. Путін знав, що С. Радуєв був важко поранений у голову і німецькі хірурги здійснили диво, відновивши йому половину обличчя. Було нечемно з боку президента так говорити про каліку. Але В. Путін сказав це тільки для того, щоб, принизивши С. Радуєва, таким чином підвищити себе. Він потребував самоутвердження. Мені запам'яталося, як В. Путін у повному спортовому спорядженні показував на телебаченні прийоми боротьби. Спеціяльно відібраний супротивник був сильніший, тренованіший від нього, але мав наказ підкоритися В. Путіну. І президент переможно кинув його на килим. За правилами показових боїв супротивники міняються ролями. Але цього разу повтору не відбулося, тому що цього не хотів В. Путін.

Опинившись несподівано для себе на російському Олімпі, В. Путін почав міняти летунські шоломи на адміральські кашкети, робити стрімкі перелети на винищувачах, красуватися на капітанському містку підводного човна. Психологи знають, що простуваті люди полюбляють таке виявлення, аби показати себе у „повноті життя“.

Я не сумніваюся у тому, що В. Путіна рано чи пізно „дістануть“ чеченці. Адже не завжди він матиме президентську охорону, не завжди чеченці будуть заклопотані страшною війною. А якщо чеченці до нього не дістануться, то його можуть віддати до міжнародного суду самі росіяни. Пригадайте, як повели себе стосовно С. Гусейна його наближені. Мабуть, не одне покоління путінських нащадків мінятиме прізвища, згадуючи свого прадіда-невдаху.

В. Путін, зображений на сатиричному малюнку в образі Ф. Дзержинського, засновника служби безпеки.
Мал. з газети „Ню-Джерзі“, 1 жовтня 2004 р.

Восени 1999 року під час відвідування Північного Кавказу прем'єр-міністер В. Путін зустрівся з групою жінок і дітей. Рятуючись від російського обстрілу, вони потрапили ще в гірше становище. На дорогах їх вбивали російські ракети. Літаки розстрілювали їх з кулеметів. На телебаченні збереглися плівки про зустріч В. Путіна з біженцями, до яких він боявся підійти ближче, ніж 10–12 метрів. Повторюю, це були діти і жінки. Біженці теж не наближалися до нього, дивлячись на сувору охорону прем'єра. Якби вони зробили хоч один крок до нього, В. Путін не відступив би, але це коштувало б йому нервів. Відтоді він не дозволяв таких зустрічей.

Запам'ятався усім його вислів: „Мочити чеченців у сортирі“. А таких перлин у нього чимало. Він каже: „Хто нас зневажить, той три дні не проживе“. Це – клясика злодійської лексики. Не варто цьому дивуватися. „Контора“, з якої вийшов В. Путін, завжди була злочинною. КҐБ десятиріччями обходило закони, ламаючи загальнолюдські цінності. Звідси і мафійна „кругова порука“. Колишній провідник КГБ СССР, а пізніше ГКЧП В. Крючков недавно призначений радником В. Путіна. Дивуюся, як людина з такою психологією стала прем'єром, а потім – президентом.

Володимир Криловський,
Ню-Йорк

Мій незабутній товариш „Вій“

Переді мною лежить пожовкла фотографія мого щирого друга, шкільного товариша Євгена Смика. Ми завжди кликали його по-дружньому – Ґенко. На зворотній стороні невеличкої фотографії – присвята для мене: – „На згадку спільних мрій з молодих літ, наших подорожей і плянів... Львів. 12.VI.43“. До написання цього короткого спогаду мене спонукала стаття про Ґенка, яку помістив у „Вісті Комбатанта“, ч. 2. 2004 р., Василь Чупринда.

З Ґенком ми були однолітки, а також і близькими сусідами. Його село Жовчів на Рогатинщині було віддалене від мого села Свистільник всього на 8 кілометрів. Там ми виростали і дружили. Його батько, о. Петро Смик, був знаний, як палкий патріот, він був парохом Жовчова, а я походив зі свідомої селянської родини. Ми з Ґенком любили мандрувати на своїх роверах до різних цікавих місцевостей, особливо до курортного селища Черча біля Рогатина, на популярні забави під звуки знаменитої оркестри „Ябця“. А під час наших студій у Львівській політехніці ми продовжували нашу дружбу і спілкування, і водночас виконували свої організаційні обов'язки.

Ґенко був з крови і кости війсьовиком. Він завжди так одягався, що зовні був подібний до вояка – завжди носив вояцькі чоботи, а його убрання своїм зеленкуватим кольором нагадувало вояцький мундир. Ми з Ґенком працювали відокремлено у різних підпільних ланках, виконуючи різні організаційні доручення.

А відтак прийшов час створення Дивізії „Галичина“, куди зголосилось багато нашої молоді. До неї вступив і Ґенко, а мені зізнався, що зробив це за наказом ОУН. Через кілька місяців я теж зголосився до Дивізії. Від того часу наші зв'язки перервались. Ґенко відбув рекрутський вишкіл у 29-му полку, відтак закінчив підстаршинську школу і виїхав з Дивізією під Броди. З ним виїхав теж і його брат Мирон, який загинув у жорстоких боях з большевиками. А Ґенко після важких боїв вирвався з оточення, щасливо дістався до рідної хати, активно ввійшов у ряди УПА. Як досвідчений підстаршина і ветеран, він зайняв пост головного інструктора для вишколення молодих вояків УПОА та їхніх командирів, передаючи їм воєнний досвід, набутий ним під час боїв під Бродами.

Але цей спокійний обов'язок його не зовсім задовільняв. Ґенко шукає революційних акцій для боротьби з жорстоким ворогом. Створює десятичленну боївку з найвідважніших і добре вишколених бойовиків, акції яких змусили енкаведистів сповільнити свої терористичні дії проти українського населення у західних областях України.

Кільканадцять років тому, перебуваючи на пластовій Оселі в Іст Четгем, я зустрівся з братом Ґенка, провідним пластовим діячем о. Богданом Смиком. Від нього я довідався про дальшу долю мого друга Ґенка – про відчайдушні дії грізної боївки під командою Ґенка Смика. Ця боївка, переодягнувшись в мундири НКВД, вривалась до тюрем у різних містах Галичини і звільняла з тюремних камер ув'язнених українських патріотів. Провід ОУН високо цінив ці надзвичайно небезпечні рейди боївки, хист і відвагу її провідника, і покликав Ґенка, що мав псевдо „Вій“, до Крайового Проводу ОУН.

Ці збройні рейди боївки Ґенка Смика викликали паніку серед енкаведистів, які старались різними хитрощами відкрити і ліквідувати цю смертоносну групу. Ворогові допоміг донощик, який показав, де знаходиться бункер командира боївки Ґенка Смика. У нерівному бою полягло немало ворогів і наших вояків. В бункрі залишився тільки Ґенко з останньою гранатою в руці. Коли енкеведисти наблизились до дверей бункру, Ґенко розірвав і себе, і їх.

Це був останній бій геройського командира боївки, який поляг на рідній землі, біля села Голодівка, виконавши чесно заповіт Декалогу: „Здобудеш Українську державу, або згинеш в боротьбі за неї“...

Олександер Білик,
Гантінґтон Валей, Пенсильванія

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Віктор Ющенко не забарився з подякою за привіт

На початку жовтня секретар 174-го Відділу УНСоюзу у Дітройті, Миш. надіслала від імені 174-го Відділу і організації „Нова хвиля" листа до кандидата у Президенти В. Ющенка, в якому зокрема було написано:

„Прийміть від організації „Нова хвиля" щирі побажання, одужання та найшвидшого повернення до невідкладних справ з вирішення долі нашої багатостраждальної України. Наша організація була створена на початку 2004 року в українській діяспорі, що в Дітройті, Миш., Метою організації є згуртування іміґрантів „четвертої хвилі" під дахом існуючої міцної дітройтської української діяспори.

Ми всіляко підтримуємо Вас, Вікторе Андрійовичу, у Вашій нелегкій боротьбі за свободу, справедливість і створення правової держави. Бажаємо Вам перемоги на виборах на пост Президента України. Дітройт, Миш. США, жовтень, 2004 р.".

До листа Віра Крива додала два вірші:

Не відступи

В. Ющенкові

Тринадцять років проминуло,
Як незалежні стали,
А незалежності в країні
Фактично ще не мали
Твоє ім'я вселяє віру
У незалежну Україну,
В її добробут та права
І вільне людське життя.
Трудний, тернистий це є шлях.
Ти не один – багато нас.
Тобі судилося повести
І до добра народ привести.
Нелегка Твоя дорога,
Та вір, це післано від Бога,
Йому звіряйся, говори,
В молитві силу почерпни!
Не відступи! Всіляко буде
Пішлють на осуд навіть люди,
З якими на один шлях став,
Та Бог в терпінні воскресав.
І хоч його топтали, били
Та Воскресінням залишили
Навічно на землі,
Хай стане Правдою Тобі
В Твоїй нелегкій боротьбі.

Я йду, щоб повернутись

Від „обранців народу"
Звільнити – вирок став
Я йду, щоб повернутись,
У відповідь сказав.
Я присягаю Україні
Так пролунало по країні.
Як „обранці народу"
Черговий раз брехали
Та їхнії мандати
Для власних благ придбали.
Корупція, грабунок,
Бо влада не своя.
Комуністичні брехні,
Безправ'я, біднота,
І в демократів сварки,
Амбіція пуста.
У цей трудний важливий час
Хай кожний думає із нас
За кого голос свій віддати,
Хто Президентом має стати?
Відкиньмо розпач та зневіру,
Повірмо в „Нашу Україну"
Керманич гідний в неї є,
З'єднає нас і поведе
У вільну, правову Державу
Творить добробут, честь і славу.

Віра Крива

6 жовтня надійшла відповідь від штабу Віктора Ющенка.

„Дякуємо за небайдужість і підтримку Віктора Ющенка. Ваші теплі слова допомагають йому остаточно повернутися до звичного ритму життя. Зараз стан його здоров'я добрий і поліпшується з кожним днем. Ми передамо Вашого листа Вікторові Андрійовичеві. Разом ми переможемо".

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Слово про українських заробітчан

Напевно кожний знає і співчуває нашим співвітчизникам, які, покинувши свої сім'ї, виїжджають на заробітки у чужі краї. Почну з мого вірша, присвяченого їм.

Лелеки

Люблю зимовий ранок білосніжний,
Коли скрипить невтомлена хода,
А вітерець такий спокійний, ніжний
Сліди оті від інших закрива.
Душа тоді така невинно чиста,
Радіє в ній неторкана краса,
Думки снуються, а над всім Пречиста
Свої любовні руки простяга.
І так несе мене в моє просте дитинство,
Де виросла й зробила перший крок,
Де вперше бачила зиму таку сріблисту
Серце не плакало від тужливих думок.
Про край мій любий, рідний хоч й далекий,
Який спинається на ноги мов дитя,
А з нього відлітають геть лелеки
Шукають кращого на чужині життя.
Та вірю я, що ще Пречиста Мати
В обійми візьме мій оновлений вже край.
Тоді повернуться із чужини лелеки,
Бо лишень в рідній хаті справжній рай.

Нині навіть обоє родичів працюють по світах, щоб забезпечити нормальне життя решті сім'ї.

Міт про „легкий спосіб зароблення грошей" штовхає все більше людей у мандри. Працюють і живуть вони у жахливих умовах, виконують найбільш брудну і важку роботу, отримуючи за це мізерні гроші. Звісно, за европейськими мірками, в Україні ж це – добра платня.

На це все влада закриває очі. Жінок, які їдуть за кордон на заробітки, Л. Кучма назвав „повіями". Верхівка не дбає про те, щоб професійна людина могла працювати у своїй державі і утримувати сім'ю. Лікарі, професори, інженери та інші професіоналісти виїжджають за кордон. Залишають дітей, жінки чоловіків, чоловіки – жінок, і їдуть, вірячи, що якось зможуть покращити своє життя.

Нещодавно знайшла на Інтернеті допис Юрія Іллєнка, кінорежисера, під назвою „Усі до лав УПА". Наведу уривок з нього:

„...Живемо, тобто жевріємо, вовками виємо, відокремлено, поодиноко, самотньо, похуторянськи вже скавчимо собаками. Самітнього Сірка в чистому полі навіть заєць забиває. Наші інтелектуали стали об'єктом маніпуляції, зачистки, геноциду. Саме інтелектуалів, саме інтеліґенцію повністю відсунуто на край базікання про свободу, лібералізм, справедливість, незалежність. Відсунуто від реальних процесів державотворення, від приватизації, від соціяльного добра, від роботи, від творчости, від інформації. Наші голови – вже не голови, а жлукта, видовбані в деревині посудини, в яких солили, відбілювали полотно наші предки, а зараз відбілюють, золять наші мозкові звивини, як звивини полотна, інформаційні окупанти.

На заробітках в США перебувала лікар Надія, викладач університету. Працювала служницею. Вона мучилася тим, що покинула свою трилітню донечку Оксанку. Особливо, коли чула від доні по телефону: „Мамо, коли ти вже приїдеш?". Живучи у Тернополі, у найманій малесенькій хаті, мріє покращити життя своєї родини. Для неї я написала вірша.

Країно рідна, земля моя безкрая,
Докиноситимеш тавро своє без слів,
Як довго ще копатимуть могили,
Коли ж ти вже покажеш свої сили,
Спиниш наругу, щоб кров не пила зграя
Чому ховаєш свій священний гнів?
В могилах крик, неспокій душ забитих
Благають помсти за своє життя,
Яке скосили вороги народу,
Забрали честь і гордість і свободу.
Вони ж лягли не приєднавшися до тих,
Які вели народ на хрест розп'яття.
Вожді керують, вдягнувши маску волі,
Паплюжать лан і ясні твої зорі.
Загнали люд в чужі краї у рабство,
Й немає кари за таке нахабство,
Оправдують себе, що то повії
Шукають кращого життя і долі.
Коли ж Ти, Господи, введеш свої закони,
Щоб задзвонили справжні волі дзвони,
Щоб люд не їхав в рабство на чужину,
Вкладав знання в свою рідну країну,
Щоб квітло поле й золотилася пшениця
Родинним щастям повнилась скарбниця.

На виборах нового президента багато людей покладає надію на те, що виграє В. Ющенко, який плянує додати 5 мільйонів місць праці, піднести платню професіоналістам, щоб затримати їх для України, а не губити по чужих краях. І головне, дати можливість росту українській нації. І ось цього бояться провладні кола. Тому і просувають двічі судженого Віктора Януковича, який обіцяє продовження єдности з Росією. Жовтневі вибори мають стати переломом в Україні. Вже лишилися лічені дні. Зробімо усе можливе, щоб правда перемогла.

Наталка Буняк,
Рандолф, Н. Дж.

„Як маленькі песенята"

Наближаються вибори в Україні, до яких дуже придивляється Росія і думає, як запобігти, щоб В. Ющенко не прийшов до влади. Але Україна має мудрих людей, які повинні з'єднатися. Серед них генерал Костянтин Морозов, Іван Дзюба, Левко Лук'яненко, Борис Тарасюк, Юлія Тимошенко, багато інших політиків. Вони повинні об'єднатися, бо в єдності – велика сила.

Вже зголосилося чимало відомих діячів на підтримку В. Ющенка. А тим часом Л. Кучма усе водиться з В. Путіним як маленькі песенята, то за руки тримаються, то обнімаються, сидять і дивляться один на одного, як закохані. І як український народ може дивитися на такого дивного президента, який довів країну до страшної нужди? Одні, як Ґонґадзе, пропадають без сліду, інших б'ють до смерти на вулиці, як Ігоря Білозора, бо не сподобалась його українська пісня. Тепер на президента виставили людину з кримінальним минулим.

Чи ми забули румунського президента Н. Чаушеску, який теж виробляв прикрощі з румунським народом? А чим скінчилося? Коли прийшли його арештувати, то побачили в його будинку золоте начиння, іншу розкіш... Л. Кучма теж не бідує, а народ хворіє на сухоти і вимирає.

Порівняйте Чехію чи Польщу, які мають добру господарку. Багато українців у них працює. Польща доставляє різні продукти навіть в Америку. Візьміть Ізраїль, утворений в 1948 році. Звідусіль з'їхалися поселенці, побудували нові міста, будинки, школи, мають добру освіту, шанують свою країну. В Україні така родюча земля, а народ бідує, шукає заробітку за кордоном.

Українці теж намагалися боронити свої права, свою Україну. Молодь йшла в УПА. Присягали на Тризуб, були готові вмерти в бою за Україну. Ніхто не чекав зради. Але ворог знав, де криївки, нищив вояків. Мій брат воював в УПА, загинув і лежить у спільній могилі в Калінінграді.

Мій приятель з молодих літ Ігор Друль є депутатом в Тернополі. Він розповідає, що український народ дуже змінився – заливається горілкою, не знає, хто він є, не хоче думати про себе і свою рідню. А Москва це бачить і використовує на свій бік.

Велику помилку зробили українці, що не чинили як Єльцин, який зібрав військо і почав стріляти у ворогів демократії. Руцкой зі своїми прихильниками піддалися Єльцинові і далі вже слухали його. А українці не були зацікавлені в тому, щоб узяти владу до своїх рук. Віддали Росії усі багатства, школи українські позачиняли, хочуть зробити російську мову державною.

Будьмо пов'язані одним ланцюгом єдности, допоможімо В. Ющенкові виграти вибори.

Анна Подольська-Школяр,
Манаговкин, Н. Дж.

Дякуємо за підтримку опозиції

Щира подяка редакції газети „Свобода" за підтримку опозиційних національно-свідомих сил в Україні. Сьогодні дуже потрібна морально-політична допомога українцям в Україні. Те, що твориться зараз – гірший варіянт знищення нації, що мало місце на терені СССР. Сьогодні не почуєте української мови по телебаченню на доступному для широкого кола простого населення каналі, крім двічі в день з потворених „Останніх вістей".

Молодь виховується антиукраїнською, гарних співаків по телебаченню не побачите і не почуєте. Хто був при владі при совєтському режимі – одержав підвищення. Хто погрожував нам – національно-свідомим українцям – фізичною розправою в совєтські часи, отримав посади, державні нагороди, що цинічно роздається їм в День Незалежности. У посадовців державних адміністративних установ – велика платня, великі пенсії. А як зруйновані села! Як зросла смертність! Все це робиться цинічно, грубо. Така сьогоднішня реальність.

Отож зичу „Свободі" сміливіше підтримувати національно-патріотичний опозиційний рух українців на чолі із В. Ющенком.

Григорій Кинюк,
Черкаси

Уся аґітація – за В. Януковича

У нашому університеті проводили аґітацію за В. Януковича, хоча на території вищих навчальних закладів це категорично заборонено. Зібрали в актовій залі студентів і сказали: „Якщо наша дільниця не проголосує за В. Януковича, то у вас заберуть статус національного університету". Я знаю, що за молоддю – майбутнє України, а тут – „добровільно-примусове" голосування. На телебаченні, по радіо, в газетах усе розповідають, який добрий політик В. Янукович. Але не розповідають, що він двічі був суджений. А зараз, кажуть, нібито стільки добра робить для нас і нашої держави. Але чомусь наш народ вірить словам, а не діям.

Коли виберемо В. Ющенка, то буде новою Україна. Інших кандидатів я зовсім не розумію. Вони всі лише обіцяють! А кажуть в народі: „Обіцяного три роки чекають".

Наталка Семенець,
Полтава

Не 40 тисяч, а чотири...

Щиро дякую за поміщення у „Свободі" мого допису про тенісові змагання на Союзівці. На жаль, у переписі з оригіналу редакція зробила помилку: в параґрафі про спонзорів турніру суму грошевих стипендій „Winner Group, Inc" „около $4000 річно" подано як „близько 40 тисяч долярів річно. Цю помилку треба виправити.

Юрій Савчак,
Рейдел, Па

В ніч з 30 на 31 жовтня – перехід на зимовий час

У США в ніч з 30 на 31 жовтня впроваджується зимовий відлік часу – стрілки годинників треба перевести **на годину назад**.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

„Мати Божа, візьми під Покров Україну!"

НЮ-ЙОРК. – При церкві св. Юра в Ню-Йорку існує молитовна спільнота „Матері в молитві", яку веде Леся Продивус, активна молода жінка з так званої „четвертої хвилі", яка зуміла залучити до цієї релігійної організації велике число молодих жінок, з яких більшість належить до Марійської дружини під керівництвом Т. Рабій. Саме за її ініціяти та координатора усієї організації Христини Балко і опікуна о. Теодозія Ільницького проведено у суботу 16 жовтня, після Служби Божої, зворушливу та повну глибокого значення молитву, поєднану із концертом.

Клич „Мати Божа, візьми під покров Україну" саме в навечір'ї важливих для усіх українців виборів президента звабив до церкви о 6-ій год. вечора велике число вірних, що вщерть виповнили велику церкву. Після Богослужби в наміренні України усім присутнім роздано вервички, з якими усі набожно і голосно відмовили під проводом Т. Рабій цілу вервичку, яку, до речі, тепер впродовж жовтня відмовляють кожного вечора у церкві, і не лише в Ню-Йорку. Щойно після цього розпочався концерт, в якому виконавці виходили перед царськими воротами та виконували з надхненням релігійні пісні. Співали відомі церковні співаки А. Бачинська, І. Сидорук, Н. Малиновська, Г. Кушик і інші, а також Христинка Махно, сестри Габріела і Лідія Орос, Наталя і Надійка Павлишини. На закінчення зворушливого концерту виступив хор „Думка" з рядом релігійних пісень під керівництвом В. Гречинського, закінчивши спів гимном „Боже Великий Єдиний". Після виступів молитов-прохань до Матері Божої о. вік. М. Дацишин подякував усім виконавцям і присутнім у церкві. Потім усі присутні враз із виконавцями зійшли до залі церкви св. Юра на частунок.

Координатор Товариства матерів Христина Балко пояснила, що тепер відбуваються спільні молитви до Матері Божої кожної другої суботи, а цей концерт був доказом єднання і потреби спільної молитви усіх українців з уваги на важливі події в Україні, які вимагають Божої опіки.

О. К.

Відбувся „Великий вир" куреня „Ті, що греблі рвуть"

Учасниці Ради „Великого виру" ІІ куреня Уладу пластового сеньйорату „Ті, що греблі рвуть", котрий відбувся на оселі УНС Союзівці 11-12 вересня 2004 року. Обговорено і вирішено ряд справ, пов'язаних з діяльністю куреня, та вибрано новий курінний провід: курінна – Марта Кузьмович, заступниці – Рома Гадзевич і Леся Лебедь, писар – Оксана Бачинська, скарбник – Марта Салик, редактор „Вістовика" – Оленка Юрчук, архіварі – Малина Дзюба і Дора Горбачевська, голова святкувань 80-річчя куреня – Галя Кутко.

Фото: Оксана Шулякевич

Нова веб-сторінка про українців

САРАТОВ, Росія. – Про життя українських поселень Поволжя тепер можна дізнатися із сайту http://srrc.seun.ru/ukrvolga, який в Інтернеті відкрила група саратовських ентузіястів. Подані українською, російською та англійською мовами статті знайомлять з творчістю поволзьких українців, народними піснями, обрядами, творами місцевих українських поетів і прозаїків, співом саратовського гурту „Балагури".

На сайті з 2005 року розміщуватиметься газета з новинами українського життя. Автори сайту – І. Шульга та О. Настенко будуть раді привітати українців з цілого світу на сторінках цього електронного видання. Чекаємо на ваші відгуки.

О. Настенко

5 листопада починається візова льотерія DV–2006

Від 5 листопада 2004 року до 7 січня 2005 року прийматимуться заявки на участь у програмі „Diversity Visa Lottery - 2006“ (DV–2006) на здобуття дозволу постійного проживання в США. Льотерію проводить Державний департамент США. Участь в льотерії безкоштовна.

Заявки приймаються тільки в електронній формі. У заявці треба подати такі відомості:

1. **Full name** *(прізвище, перше ім'я, друге ім'я),*
2. **Date of birth** *(день, місяць, рік народження),*
3. **Gender** *(чоловік чи жінка),*
4. **City/Town of birth** *(місце народження),*
5. **Country of birth** *(країна народження),*
6. **Applican's photograph** *(фото заявника),*
7. **Mailing address** *(поштова адреса),*
8. **Phone number** *(ця вимога не є обов'язковою),*
9. **E-Mail address** *(ця вимога не є обов'язковою),*
10. **Country of eligibilty if the applicant's native country is different from country of bitrh** *(подати країну, якщо вона відрізняється від країни вашого народження, але ви маєте право участи в льотерії від цієї країни),*
11. **Marriage Status** *(цивільний стан),*
12. **Number of children that are unmaried and under 21 Years of Age** *(число неодружених дітей до 21 року віком),*
13. **Spouse information** *(відомості про дружину чи чоловіка – ім'я, дата народження, стать, місце народження, країна народження, фото),*
14. **Children information** *(відомості про дітей – ім'я, дата народження, стать, місце народження, країна народження, фото).*

Заявник повинен мати закінчену освіту (не менше 12 років навчання) або 2 роки професійного досвіду за останні 5 років, який вимагає не менше дворічного навчання чи дворічної практики. Можна подавати тільки одну заявку від особи.

Фотографії мають бути надіслані тільки в електронній формі.

Про вимоги до фотографій і правила участи в візовій льотерії можна дізнатися на сторінці www.dvlottery.state.gov

При відкритті цієї сторінки (можна йти до неї також через пошукову систему, набравши DV-2006) відкривається також форма заявки-анкети, яку слід заповнити.

Професора М. Марунчака – з 90-літтям!

ВІНІПЕҐ, Канада. – 4 жовтня 2004 року сповнилося 90 років докторові Михайлові Г. Марунчакові, великому українцеві, котрий є гордістю усієї канадської української спільноти. Того дня в вініпезькій лікарні „Concordia“ привітали його з цієї нагоди від своїх інституцій та української спільноти члени управ Української Вільної Академії Наук у Канаді та Інституту ім. Маркіяна Шашкевича у Вініпезі.

Біографія цієї людини великою мірою віддзеркалює історію українського народу трагічного XX століття – століття зударів імперій на нашій землі і найбільшого в історії людства геноциду, вчиненого комуністичною Москвою над українським народом у 1932-33 роках.

Ювілят врятувався від совєтських, але пережив польські тюрми та німецькі концентраційні табори – тільки за те, що стояв на позиціях вільного існування свого народу. Михайло Марунчак – живий символ українського Опору всяким окупаціям, один з тих численних українських інтеліґентів, що поневірялись по „Березах Картузьких" та совєтських в'язницях і сибірських концтаборах.

Своїми численними науковими дослідженнями, а особливо „Історією українців Канади“, він поклав міцний фундамент під будову української присутности в Канаді.

Д-р Марунчак народився в році розпалу Першої світової війни в селі Далешева, в Західній Україні. Середню освіту здобув у місті Городенці.

Студії права і суспільних наук почав у Львівському університеті й закінчив ступенем доктора в Українському Вільному Університеті в Празі.

У Манітобському університеті одержав ступінь бакалавра у Школі суспільної діяльности, що й стало його професійним зайняттям у Канаді.

Д-р Марунчак – дійсний член Української Вільної Академії Наук та Наукового Товариства ім. Шевченка в Канаді, співзасновник Інституту ім. Маркіяна Шашкевича у Вініпезі, його довголітній голова та редактор періодичного видання Інституту – „Шашкевичіяни, професор Українського Католицького університету в Римі.

Ювілят очолював Лігу Українських Політичних В'язнів, Крайову Раду українських організацій за патріярхат Української Католицької Церкви, Українську Вільну Академію Наук у Канаді, був членом президії Світового Конгресу Вільних Українців і президії Комітету Українців Канади.

Ми сердечно вітаємо д-ра Михайла Марунчака з його дев'ятдесятліттям та бажаємо йому ще багато років міцного здоров'я, щоб він міг служити молодому поколінню живим прикладом великої посвяти для розвитку української громади в Канаді. На многая літа, шановний ювіляте!

Ярослав Розумний

Новини з життя українців в Чикаґо

Ансамбль „Чар-зілля" (зліва): Мирослава Кука, Ірина Турншн, Мотря Пошиваник-Кодел, Оксана Родак, Леся Клімченко.

Концерт ансамблю „Чар-зілля"

Із приплывом нової хвилі з України мистецьке життя громади поповнилося новими людьми, які своєю творчістю збагачують нашу культурну скарбницю.

Чотири роки тому, завдяки припливу нових сил утворився чудовий ансамбль „Чар-зілля", до складу якого увійшло 6 професійних бандуристок – Мотря Пошиваник Кодел, Леся Климченко, Мирослава Кука, Оксана Петрів, Оксана Родак і Ірина Туршин. Всі вони мають вищу музичну освіту і вже понад 20 років пропагують українську пісню і музику в супроводі бандури.

24 вересня ансамбль „Чар-зілля" виступив на концерті української народної, релігійної і клясичної музики в американському пресбитеріянському костелі. Програма концерту включала пісенні і інструментальні твори. Концерт започатковано „Молитвою до Божої Матері" Дмитра Бортнянського, що був одним із найбільших композиторів сакральної музики.

Далі були пісня „Україно, Мати моя" Ігора Шамо на слова Дмитра Луценка, українські народні мелодії, „Лебеді материнства" (на слова Василя Симоненка, муз. Анатолія Пашкевича), інструментальний твір Йогана Себастіяна Баха. Могутньо та зворушливо прозвучала „Аве Марія" Франца Шуберта у виконанні Мирослави Куки, яка має чудове меццо-сопрано. Було виконано твори А. Моцарта, Л. Бочеріні, К. Дебюсі, Г. Китастого, Л. Гольонко, М. Гайворонського, К. Мяскова.

Концерт завершено „Запорізьким маршем" Євгена Адамцева, що був скомпонований сліпим бандуристом-віртуозом. Отже, як бачимо концерт був складений зі справжніх перлин української сакральної і народної пісні, а також клясичних творів европейських композиторів. Для американської публіки ансамбль приготовив інформаційні програмки. Публіка із великим захопленням прийняла цей небуденний виступ українського струнного ансамблю.

Вшанували прихильників УІММ

18 вересня у приміщенні Українського Інституту модерного мистецтва відбулася святкова зустріч членів і прихильників цієї високо престижної і широко відомої української інституції, що плекає українське модерне мистецтво.

УІММ є не тільки власником постійної мистецької колекції творів визнаних українських і неукраїнського походження мистців, але і пропагує всі інші види мистецтва. Тут відбуваються мистецькі виставки, концерти відомих музикантів і музичних ансамблів, літературні вечори. Українська молодь створила об'єднання „Молоді друзі УІММ".

Управа УІММ вирішила нагородити їх спеціяльними, мистецько оформленими грамотами в подяці за те, що сьогодні вся українська громада може втішатися благами Інституту. Для цього управа УІММ на чолі з президентом інституції і поетом, Олегом Ковером влаштувала величавий бенкет, із добірною мистецькою програмою. Прибуло багато гостей.

Вечір розпочався при звуках мелодій добре відомого ансамблю „Маверик" під проводом д-ра Джеймса Райновіча. Відбувалися зустрічі друзів. А годину пізніше розпочався святковий бенкет зі смачною вечерою, при столах прикрашених спеціяльно виготовленими скульптурними композиціями із квітів, що імітувала експозицію універсальних скульптур із дротів маестра Костя Мілонадіса.

Програмою вечора провадили член ради директорів Марта Фаріон і Наталя Домченко – в минулому куратор Інституту. Марта Фаріон привітала гостей, а зокрема д-ра Павла Надзікевича, голову дирекції Фундації „Спадщина", всіх членів ради директорів Інституту, та головно спонзора цього вечора – новий провід Каси „Самопоміч" в особі д-ра Михайла Коса, дякуючи за постійну, довголітню фінансову підтримку.

У свою чергу П. Надзікевич вручив ведучій чека від Фундації на 3000 дол., а М. Кос – на 2000 дол. зі заявою, що кожну пожертвовану суму для УІММ до 10,000 дол „Самопоміч" подвоїть. Присутні прийняли цю подію тривалими оплесками.

Настала кульмінаційна частина програми, в якій відбулося відзначення визначних гостей вечора грамотами і показ фільму Орисі Антонович у співпраці із Іваном Ольшанським. Тепер уже з ширшим екраном, повним озвученням і внесенням нових кольоритних засобів і ефектів, та включенням ансамблю „Маверика" в повному складі.

Прихильники УІММ, нагороджені 18 вересня.
Фото: Ляля Кучма

Ведучі вечора чергувалися. М. Фаріон вела програму українською мовою, а Н. Домченко – англійською. Вони представили відзначених.

Стефен Колючі пізнав українську красуню Ліду Петруняк під час студій в Нотре-Дам університеті. Це був 1964 рік. Коли вона була студенткою Ілинойського університету Урбана Шампейн, на відділі мистецтва малярства і чужих мов, здобула титул Ілинойської красуні і стала кандидаткою на Міс Америка, але з огляду на науку, відмовилася від змагань. Ліда також була активною в українському студентському гуртку. Стефан вивчив українську мову, захопився колекціонуванням. Стефан і Ліда є власниками великих мистецьких скарбів. Одружені в 1975 році, вони мають дочку Раю і сина Даниїла.

Арнольд Муденбау прийняв запрошення Стефана до співпраці і посади в „Українському селі", де зустрів Іванку Попадюк, з якою пов'язав свою долю. Мають двоє дітей – Лева і Макса. Він також є завзятим колекціонером творів мистецтва, експонованих в УІММ. Був тут скарбником і щедро підтримував Інститут.

Борис Антонович виріс в Чикаґо і під крилом свого славного батька Адама зрісся з українською громадою. Він знаний адвокат, політик. Він також любить мистецтво, театр, оперу і літературу. Одружений із чарівною Орисею, мисткинею і жінкою високої культури і лагідної натури, тішиться родинним щастям. Їхня дочка Аня очолила „Молодих друзів", дочка Тома танцює в „Громовиці" і мріє закласти свою українську кіностудію. Борис Антонович був адвокатом УІММ, що придбав йому статус неприбуткової установи і оформив всю леґальну документацію Інституту. Він є справжнім меценатом Інституту.

Усім друзям УІММ в цей пам'ятний вечір було вручено нагороди із відспіванням многолітствія. Допоміг у цьому і квартет „Жайвір" під керівництвом Володимира Дуди, що виступив із гарною програмою.

Відвідали письменницю Іванну Савицьку-Павліш

У березні 2004 року письменниці Іванні Савицькій виповнилося 90 років. Очікувала вона цього дня з радістю, щоб відзначити своє свято в колі друзів і знайомих. Готувалося до нього також Товариство емеритів при Катедрі св. о. Миколая. Та невмолима недуга привела письменницю до лікарні, де вона пролежала доволі довго. Вкінці знеможену хворобою жінку примістили в реабілітаційному „Континенталь Кер Сентер" для старших людей. І там по кількох тижнях Іванна Савицька поволі одужала і набиралася сил. Сьогодні, хоч ще на інвалідському візочку, вона вже може самостійно ходити.

Редакція „Час і події" вміщала її твори зі збірки „Із мого вікна", „Ой верше мій, верше" писаною рідною лемківською говіркою, „Три казочки" та „Денник Ромця" – на дитячих сторінках газети. Також друкували дещо з праць її сина проф. Романа Савицького мол. (на музичні теми). Нещодавно він у Львові удостоївся звання почесного професора за 30-літню працю на полі музики.

З нагоди ювілею редакція вирішила відвідати письменницю. Це сталося якраз в Дні Незалежности України. Були і квіти, торт і солодощі та українські „сувеніри". А Оксана Кральська принесла великий букет чудових шовкових соняшників до української кімнати, в якій ми зустріли Іванну Савицьку, Анну Леник та інших. Ті соняхи неначе внесли сонце у привітну українську вітальню. Іванна Савицька цілувала квіти і не могла наговоритися. Покотилися розмови, жарти, веселий сміх і спів. А на кінець була, її улюблена пісня:

„Ой верше, мій верше,
мій зелений верше,
Юж ми так не буде,
юж ми так не буде,
Як ми було перше"...
І покотилась собі сльоза...

На сходинах Товариства емеритів

8 вересня відбулися перші післявакаційні сходини Товариства емеритів. Я була приємно здивована чисельністю його поважних членів Товариства – їх було 68 осіб. Відзначали 90-ліття Нестора Филиповича – секретаря товариства, прибула також письменниця Іванна Савицька.

Гостей було запрошено до головного столу. Владика Іннокентій провів молитву, сходини привітав голова товариства Володимир Щебльовський. Н. Филиповичу було піднесено торт із свічечками – Йосиф Боданик прочитав низку жартів і дотепів. На цьому відзначенні була і донька ювілята – Роксоляна.

Іванна Савицька розповіла про своє перебування в старечому домі і закликала всіх, у кого немає рідні, замешкати там також.

(Закінчення на стор. 14)

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

13 листопада: вшанування пам'яти жертв Голодомору 1932-33 років

НЮ-ЙОРК. – Щорічне вшанування пам'яти жертв Голоду-Ґеноциду 1932-33 років в Україні відбудеться в суботу, 13 листопада, в Катедрі Св. Патрика. Спонзороване УККА вшанування розпочнеться о 2-ій годині по полудні Соборною Панахидою, яку служитимуть ієрархи українських церков – Митрополит Стефан Сорока (УКЦ) Архиєпископ Антоній (УПЦ в США) з участю хору „Думка."

Після Панахиди, виступатимуть представники американського та українського політичного світу. Серед запрошених гостей Кофі Аннан – Генеральний секретар ООН, Джордж Патакі –губернатор штату Нью-Йорк, Майкл Блумберґ – посадник міста Ню-Йорк, Михайло Резник – Посол України в США.

Закликаємо всю українську громаду метрополії Ню–Йорку, Ню-Джерзі і Конектикату до участи у соборному відзначенні 71-ої річниці українського Ґеноциду.

УККА

На виставці Костя Мілонадіса (зліва): Олег Коверко, Олександра Мудра, Юлія Ткачук, Кость Мілонадіс, Люба Маркевич

Новини з життя...

(Закінчення зі стор. 13)

Виставка скульптур Константина Мілонадіса

Від 10 вересня до 24 жовтня в Українському Інституті Модерного Мистецтва проходить виставка унікальних скульптур відомого українського мистця Костя Мілонадіса. Його тендітні, майже прозорі скульптури виконані зі сталевих дротів і представляють у собі кінетичні творіння, в яких зберігається закон руху. На виставці експонуться 29 скульптур – деякі із постійної колекції Інституту, а багато з приватних колекцій шанувальників модерного мистецтва.

Константин Мілонадіс народився в 1926 році, в Україні. Там ходив до школи і вчився рисунку на сторінках книжок. В дуже молодому віці був покликаний до війська, на фронті чудом врятувався від смерті і дістався до Німеччини, де працював робітником. Звідти емігрував до США. Знову покликаний до війська, відбув службу в Кореї, опісля поселився в Чикаґо і почав вчитися англійської мови. Це був 1953-ій рік. Того самого року поступив до Арт-інституту, бо від найменших літ мріяв стати мистцем.

Як ветеран корейської війни одержував допомогу на оплачування навчальних семестрів. Але цього не вистачало на прожиток, тож довелося після лекцій працювати. Мав також ще другу працю рисуючи мапи Совєтського Союзу для уряду. Пізніше студіював скульптуру в Туляне-університеті. Там головою департаменту був Ґеорґе Ріцкей, що мав дуже солідну клясичну освіту і працював над кінетичними скульптурами. Але Мілонадіс скоро запримітив, що в тій праці дуже важливою є вага металю. Чим легший матеріял, тим краще тертя. Тому вибрав найтонші сталеві дроти, чим добився великого успіху і визнання.

Пізніше став професором у Нотр-Дам-університеті, де вчив до 1973 р. Сюди привів також свого приятеля Михайла Урбана. А від часу залишення ролі викладача купив у штаті Мишиган дім і кілька акрів землі і осів на стале, де займається виключно мистецтвом, яке згодом принесло йому заслужену славу. Мистець виставляв свої твори на різних престижних виставках, в музеях, університетах і галеріях. Здобув також цілий ряд нагород. Між іншими – перше місце за скульптуру в Чикаґо і перше – в Олд Орчард.

У виставковій залі я уявою вправляла в рух скульптури, які колихались і вирували, відчувала якусь дивну енергію, постійного руху Землі, космічних тіл, довкілля. А в тому самому часі, в сусідній залі Кость Мілонадіс був з групою шанувальників, які засипали його запитаннями.

Олександра Мудра

Дивосвіт музики Василя Безкоровайного

До 125-річчя від дня народження композитора

Якщо життя пройдене і уявлене у звуках, то рано чи пізно вони зіллються рясним дощем на ниви рідної землі, допомагаючи рости майбуттю. Велемовний тому приклад – творчість Василя Безкоровайного (1880 – 1966 рр.), видатного українського композитора, автора понад 350 різножанрових творів, диригента, піяніста-акомпаніятора, засновника музичних шкіл, хорів, оркестрів, громадського діяча, члена Українського музичного інституту Америки, чиї твори як і багатьох інших українських мистців, розвіяних лихоліттями першої половини XX віку, повертаються з архівних захоронень, з приватних збірок в Україну.

Вперше від свого батька я довідався, що у нашій родині був композитор, дідусі були двоюрідними братами. В часі тоталітарного режиму контакти з еміґрантами не схвалювалися, зв'язків сім'ї не підтримували, тож про долю Василя Безкоровайного ми не знали. Лише навчаючись у Львівській консерваторії ім. М. Лисенка (1981–1986 рр.) у Науковій бібліотеці ім. В. Стефаника, я вперше знайшов пожовклі партитури Василя Безкоровайного. Тоді ж проявилася професійна зацікавленість – подарувати друге життя його незаслужено забутій музичній спадщині.

В Симферополі вдалося віднайти адресу дочки композитора – Неоніли, яка мешкала в Америці. Відповідь не забарилась. Завдяки нашому активному листуванню вдалося повністю повернути творчість далекого родича в Україну.

12 березня 1999 року в Симферополі було створено науково-творче товариство Василя Безкоровайного, мета і завдання якого – пропагування творчості маловідомих українських композиторів. Відкриття такої організації, у зросійщеному Криму було не з легких. Прийшлось долати багато труднощів.

Оглядаючись на пройдений п'ятирічний шлях товариства, ми бачимо, що немало зроблено у популяризації музичної спадщини композитора Василя Безкоровайного. Разом з мистецькими колами України широко відзначалося 120-річчя від дня його народження. Концерти, присвячені цій даті відбулись у Будинку вчителя в Києві, навчально-виховному комплексі „Українська школа-гімназія у Симферополі, церкві святого Лазаря у Львові, в Ужгородському державному музичному училищі ім. Дезидерія Задора, в Українському культурно-інформаційному центрі Севастополя, в Тернопільській обласній філярмонії та інших осередках. Україна вперше почула відлуння з-за океану творчої спадщини Василя Безкоровайного. Проведенню концертів сприяв та надав фінансову підтримку зять композитора, уродженець села Грушева на Львівщині, відомий лікар-анестезіолог, активний громадський діяч української громади Америки, автор численних публіцистичних статтей, книжки „Листи до друга в Україні" – роздумів про сучасне життя в Україні – д-р Євген Стецьків.

Разом з Національною радіокомпанією України зроблені численні записи сольоспівів, інструментальних творів у перекладі для оркестри народних інструментів, здійснено ряд радіо- і телепередач про життя і творчість композитора у різних регіонах України.

На XII Міжнародному музичному фестивалі „Київ музик фест – 2001" вперше після довгих років замовчування прозвучали сольоспіви і В. Безкоровайного на слова Олександра Олеся „Чари ночі", „Затремтіли струни" у виконанні Заслуженої артистки України Наталі Безкоровайної. З 1 по 7 травня 2004 року в Сімферополі проходив V Міжнародний музичний конкурс „Синій птах", на якому зачаровувала всіх вокальна і скрипкова музика Василя Безкоровайного. Юний скрипаль Олександер Шинкаренко з Криму віртуозно виконав „Українську рапсодію" для скрипки і фортепіяно. Значущою подією став вихід у світ першого компакт-диск „Затремтіли струни" В. Безкоровайного. Цей випуск був здійснений на жертовної підтримки Євгена Стецьківа в пам'ять про дружину Неонілу – дочку композитора.

Праця над компакт-диском тривала шість років. В цьому проєкті брали участь відомі співаки і музиканти Наталя Безкоровайна, Василь Бокоч, Олесь Журавчик, Володимир Гонтар, Ганна Нужа, Людмила Скірко, а також оркестр народних інструментів національної радіокомпанії України (художній керівник і головний диригент – Народний артист України, проф. Святослав Литвиненко). Компакт-диск поєднав сольоспіви, інструментальну музику, різножанрові твори. За словами відомого музикознавця Романа Савицького (мол.), ця музика „щира, непідроблена, національно виразна... є радше музикою серця, ніж мистецтва інтелекту".

Наступною важливою працею товариства став випуск компакт-диску концертно-оперної співачки Наталі Безкоровайної – „Народжена вогнем" (червень 2004 р.). Починаючи з 1996 року співачка здійснила багато записів на Українському радіо з симфонічною і народною оркестрами (Національної радіокомпанії України), що увійшли до золотого фонду нашої національної культури. Українські народні пісні, романси, оперні арії, сольоспіви Василя Безкоровайного (всього 23 твори) гідно представляє компакт-диск, створити який допомогли Євген Стецьків (США), Тетяна Мосіюк (Україна), Зіна Зубович (Канада).

Наступне завдання – відтворити і дати нове життя нотам Василя Безкоровайного. Свого часу з 350 творів видавалося близько 100 (на кошти автора), а ще 250 збереглися завдяки зусиллям Стефанії Стебницької – дружини композитора та дочки Неоніли. Деякі ноти є в бібліотеках і музеях. В липні 2004 року, за сприянням і фінансовою підтримкою Євгена Стецьківа і Зіни Зубович, у видавництві „Доля" (Сімферополь), вийшов збірник Василя Безкоровайного „Українські думки" для скрипки і фортепіяна. У здійсненні проєкту брав участь Заслужений діяч мистців України Олег Мамченко.

У 2005 році товариство плянує організувати ювілейні концерти до 125-річчя від дня народження В.Безкоровайного в багатьох регіонах України, особливо на батьківщині композитора у Тернополі. Ми щиро дякуємо за матеріяльну допомогу жертводавцям Стефанії Тисовській, Люсі і Степану Дудадякам, Миронові Чолганові зі США, які не залишилися байдужі до культурної спадщини Василя Безкоровайного.

Богдан Безкоровайний,
Симферополь

Відзначення 60-річчя уявного визволення чи консолідація єдиного евразійського простору?

Роман Сербин

Цьогорічні президентські вибори в Україні та в США відтягнули нашу увагу від можливо другорядної події, але все ж таки справи, яка варта уваги. Україна збирається урочисто святкувати 60-річчя свого „визволення від німецько-фашистських загарбників". Властиво, по-етапне відзначення так званого „визволення" різних міст і сіл України уже триває понад рік і завершиться 28 жовтня річницею виходу з українських земель німецьких військ. Ці свята будуть свого роду підготовкою до ще більш величавого свята „великої перемоги над фашистською Німеччиною", яке відбудеться 9 травня 2005 р.

Уже багато зроблено для прославлення річниці „визволення України". У жовтні 2003 р. Національний банк України видав двогривневу монету з написом „60 років визволення Києва". 21 лютого ц.р. пошта України надрукувала марку за 45 коп., на якій з правого боку зображено поля збіжжя, а з лівого – переправу через Дніпро Червоної армії. Цього року Український банк плянує видати накладом три мільйони ювілейну монету вартости однієї гривні з написом „60-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників". У різних містах передбачені ювілейні наукові конференції з участю ветеранів війни, а в Києві відбудеться військова парада, для якої будуть спеціяльно стягнені військові частини з-поза столиці, та похід ветеранів.

60-та річниця вигнання з України чужоземних окупантів – відповідна нагода для величавого відзначення, і дбайлива підготовка до цеї історичної дати української держави заслуговувала б на признання, якби лише ці свята не відбувалися під фальшивим кличем. Справа в тому, що відвоювання України сталінською комуністичною тоталітарною імперією від гітлерівської нацистської тоталітарної імперії аж ніяк не можна вважати її визволенням. Слово „визволення" не має сенсу без його кореня „воля". „Визволяти", як пояснює словник, означає „звільняти кого-небудь з неволі, робити вільним". Це правда, що уже на п'ятому дні після німецького нападу „Пролетарська правда" кидала клич: „Червона армія і весь наш народ ведуть переможну вітчизняну війну за батьківщину, за честь, за свободу!", але не свободу, а нову сталінську неволю несла Червона армія в Україну.

Брехливо афішуючи поняття „визволення", комуністична пропаґанда додавала до нього історично правдиву кінцівку: „від фашистських загарбників". В такий спосіб слушне спостереження про вигнання „фашистів" заслоняло замовчений прихід комуністичної неволі і надавало твердженню про „визволення" легко сприймальної вірогідности. Аналогія зі Західньою Европою ще більше її підсилювала: там визволяли західні союзники, тут – совєтські війська. При цьому забувалося, що західні війська несли зі собою демократію, а совєтські – тоталітаризм.

Прихильники тези „визволення" не раз аргументують, що яким би жорстоким не був сталінський режим, то все ж таки Червона армія врятувала український народ від тотального знищення, яке плянував Гітлер. Можливо що й так, але „рятувати" і „визволяти" – це два різні поняття і плутати їх не можна. Коли один рабовласник відбере раба від другого, який хотів його стратити, і залишить його у своїй залежності, то можна сказати що він врятував йому життя, але таки його не визволив.

Яку „волю" принесли Україні комуністичні „визволителі" в 1943-1944 роках добре відомо не лише тим, хто пережив сталінський повоєнний терор, а й президентові Л. Кучмі та його адміністрації. Тому наївно сьогодні думати, що продовження традиції совєтських свят „визволення" та „перемоги", та шанування пам'яті „великої вітчизняної війни" – лише пошана ветеранів Червоної армії та данина затяжній ностальґії за старим „совєтським союзом". Плекання в незалежній і демократичній Україні совєтських історичних мітів, ціль яких була консолідувати владу Компартії над своєю „єдиною-неділимою" імперією, віддзеркалює сучасну політичну програму створення нового „спільного котьолка".

Одним з виявів сучасного творення під еґідою Москви нової імперії на просторах колишнього СССР є проєкт Єдиного економічного простору. Але мрія про повернення втраченої совєтської єдности не обмежується лише до економіки. Політику „єдиного релігійного простору", провадить Російська Православна Церква, яка вважає всю Україну невід'ємною частиною своєї виняткової юрисдикції. Спроба надання російській мові офіційного статусу „державної" не що інше як скріплення „єдиного мовного простору".

Вилучення мети вступу до НАТО в українській військовій доктрині та виведення кораблів із Севастополя є поверненням до „єдиного оборонного простору". Існує також глибоко закорінений „єдиний світоглядовий простір", в якому важливе місце займає міт „великої вітчизняної війни", який по сьогоднішний день ділить українських ветеранів, їх родини та прихильників на „переможців" і „переможених", і не допускає до злагоди в українській державі.

Інтернет повідомляє, що на київські свята „визволення" бажає прибути В. Путін. Присутність російського президента буде нагодою для київських властей подякувати „старшому братові" за допомогу у „визволенні" України від „фашистських загарбників" та заявити свою готовість скріплювати українсько-російську солідарність на майбутнє. Напевно буде звернена увага і на опонентів Єдиного евразійського простору, на їхнього кандидата в президенти В. Ющенка, на його американську дружину, на „запеклих націоналістів", які його підтримують. Призначення дати виборів на кілька днів після 60-ої річниці „визволення України" не було випадковим. Адміністрація старається створити напередодні виборів сильну проросійську і антизахідну атмосферу, яка повинна б допомогти у виборі висуненого нею кандидата.

Роман Сербин – професор-емерит Квебекського університету в Монреалі

Космач приваблює молодь і єднає її

КОСМАЧ, Україна. – Більше тижня тривала чергова „Школа традиційного народного мистецтва імені Василя Могура". Захід проводила Всеукраїнська асоціяція молодих дослідників фолкльору за фінансової підтримки уряду України. Керує асоціяцією киянин Ілля Фетисов. На цей раз у Космачі зібралися студенти та викладачі з Києва, Луганська, Донецька, Сумів, Кіровограду, Харкова, Рівного, Луцька. Серед дослідників фолкльору – професор Рівненського гуманітарного університету Богдан Яремко, декан Луганського інституту культури Тетяна Теремова, доцент Харківського політехнічного інституту Михайло Красіков, викладач Луцького училища культури Ірина Хмілевська, викладачі Кіровоградського музичного училища Олександер та Наталя Терещенки...

На кілька днів космацькі мистці Тарас Дзвінчук, Богдан Костюк, Андрій Івасюк, Марія Костюк, Параска Кіщук, Олена Бойчук, Петро Ревенжук, Василь Рижук, Юрій Семчук, Параска Багрійчук стали для студентів учителями краси. Вони навчали гостей космацьких танців, весільних пісень та коломийок, традиційної музики, а також боднарити, вишивати, писати писанки, виготовляти постоли, передавали молоді свої секрети творчости і навики, тішилися, що на зорі третього тисячоліття в Україні не перевелися такі юнаки і дівчата, які шанують мистецтво своїх предків, прагнуть самі опанувати тим чи іншим ремеслом, заспівати старовинну народну пісню, затанцювати танець, якому сотні літ і який танцювали ще опришки Олекси Довбуша, а згодом воїни УПА, і вже в наші дні Народна артистка України Руслана вивела його на Евробачення. В родинах Арсеничів, Пожоджуків, Багрійчуків показали фолклористам космацьку ношу, знайомили з давніми звичаями та обрядами.

Цікаво, що різьбити навчалися в Юрія Семчука дівчата, хоч це таки чоловіче ремесло. Богдан Герасименко, довголітній учасник Космацького народного ансамблю пісні і танцю, навчав традиційних космацьких танців. Підсумком праці „Школи традиційного народного мистецтва імені Василя Могура" у Космачі був великий творчий звіт у Народному домі Космача. У його програмі – виставка виробів декоративно-ужиткового мистецтва, які створили за цей час самі студенти під керівництвом космацьких майстрів, та концерт „Мистецтво Космача на межі тисячоліть" – з космацькими весільними піснями і танцями у виконанні студентів, а також пісні і танці з інших українських земель, які виконували фолкльорні ансамблі „Родина" з Луцька, „Дике поле" з Кіровограду, „Серпанок" із Сумів, „Божичі" з Києва. Народний дім Космача був переповнений людьми. З подячним словом до гостей після концерту звернувся сільський голова Космача Василь Гудим'як.

Дмитро Пожоджук,
Заслужений майстер народної творчости України

Світлини: О. Савчук, І. Фетисов

Писати писанки студентів навчає Параска Боб'як

Секрети боднарства передає молоді Андрій Івасюк.

Кандидат філологічних наук Михайло Красиков з Харкова та студенти в космацькій ноші

Табори молодих борців за рідну мову

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Гуртки плекання української мови (ГПУМ) брали участь цього літа у таборах української мови в західніх областях України – в Луцьку, Рівному, Львові, Тернополі, Івано-Франківську і Коломиї. Керували таборами професійні педагоги – члени Української світової спілки професійних учителів (УССПУ). Цього літа відбулось одинадцять нових таборів. Разом за останні чотири роки вже проведено 38 таборів української мови під опікою УССПУ. Учасниками таборів були діти з Москви, Сургута (Тюменська область), Воронежа, Чернігівської, Сумської, Миколаївської, Донецької та Кримської областей. Разом було понад 220 осіб. 31 липня з усіх західніх областей України, де відбувалися ці табори, учасники приїхали до Львова. Тут їх відвідав Патріярх Української Греко-Католицької Церкви Любомир кардинал Гузар, який усіх прийняв, як рідний батько. В цей день усі зійшлися біля пам'ятника Т. Шевченкові, де склали присягу на вірність українській мові. Табори не є відпочинкові. Ось що писала газета „За Вільну Україну" зі Львова 5 серпня: „Діти вивчають українську мову, економіку, історію, релігію, відвідують музеї, замки, церкви, навіть у Карпати їдуть, зустрічаються з відомими письменниками, поетами, священиками, громадськими діячами. Мабуть, це набагато краще за звичайний відпочинок".

Чи не варто такій праці допомагати? Листи можна висилати на адресу: Zynowij Kwit, 804 N. Woodstock St., Philadelphia, PA 19130.

Зиновій Квіт

Зі світу про Україну

Представлення книги про В. Ющенка

МОСКВА. – 18 жовтня відомий український економіст та публіцист Віктор Лисицький представив у Москві свою книгу „Віктор Ющенко – провідник народжуваної української політичної нації". Її випустив київський видавничий дім „Скарби" українською та російською мовами. У незалежному прес-центрі Інституту розвитку преси відбулася пресконференція, а у Ліберальному дискусійному клюбі „Правоє дело" – зустріч з російськими політиками, громадськими діячами, а також громадянами України – членами групи підтримки В. Ющенка в Росії.

Читачі Франції знайомляться з українською літературою

КИЇВ. – Фундаментальне академічне видання „Антологія української літератури" французькою мовою, підготовлене колективом перекладачів на чолі з академіком Аркадієм Жуковським, 16 жовтня представлено великій науково-політичній авдиторії Франції. Видання, яке вміщує імена великих українських письменників та поетів XI-XX століття, сприятиме розширенню українознавчих студій в університетах Франції.

ЮНЕСКО нагородила Харківський театр

ХАРКІВ. – Харківський державний академічний український драматичний театр ім. Т. Шевченка отримав престижну нагороду ЮНЕСКО за новаторство у сценічному мистецтві. Це – вислід участи відомого українського колективу в 14-му міжнародному театральному фестивалі „Балтійський дім", що завершився 13 жовтня в Санкт-Петербурзі. Харків'яни показали на фестивалі три вистави, поставлені відомим режисером, Заслуженим діячем мистецтв України Андрієм Жолдаком, – „Місяць кохання", „Чотири з половиною" і „Гольдоні. Венеція". Вистави були показані нарівні з виставами інших учасників фестивалю – визнаних режисерів Европи, серед яких – володарі Міжнародної нагороди за розвиток і зміцнення гуманітарних зв'язків „Балтійська зірка" – литовець Донатас Баніоніс і поляк Анджей Вайда. Вимогливе журі у складі театральних діячів Росії, Болгарії, Польщі, Італії, Норвегії, Литви одностайно проголосувало за харків'ян.

Українсько-російський фільм висунуто на нагороду „Оскара"

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. – Комітет Американської кіноакадемії 8 жовтня підтвердив, що кінострічка „Водій для Віри" потрапила до списку претендентів на номінацію „Кращий чужоземний фільм". За правилами вручення нагороди „Оскара", Україна може претендувати на цю нагороду, якщо представлену стрічку було показано і над нею працювали українці. Фільм „Водій для Віри" режисера Павла Чухрая цим правилам відповідає. У фільмі одну з головних ролей зіграв Богдан Ступка, працювали над фільмом українські й російські кінематографісти, а показ фільму був успішним. Нагадаємо, що Україна торік висувала стрічку Олеся Саніна „Мамай" на здобуття нагороди „Оскара", однак члени Американської кіноакадемії не підтримали цю працю.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Прощання в УІА з картинами Олександра Грищенка

О. Грищенко

НЮ-ЙОРК. – У п'ятницю, 22 жовтня, у вечірніх годинах відкриється в Українському Інституті Америки пропам'ятна виставка мистецьких творів одного з найкращих українських мистців – св. п. Олександра Грищенка. Її підготували члени Фундації ім. О. Грищенка, яка діяла від 1963 року і мала своїм завданням зберегти цілу низку картин мистця, згідно з його волею „аж до хвилини, коли їх можна буде перевезти в Україну". Як знаємо з вичерпних інформацій, що свого часу були поміщені таки у нашому тодішньому щоденнику, в березні 1963 року О. Грищенко вирішив свої малярські твори, які не перебували в музейних чи приватних збірках, передати до новоствореної Фундації його імені в Ню Йорку, для збереження їх в приміщеннях Українського Інституту Америки аж до часу, коли їх можна буде повернути у вільну Україну.

Це сталося після того, як О. Грищенко довідався, що його твори, які знаходилися у збірках Національного музею у Львові, були знищені за „буржуазний формалізм", разом з творами Архипенка, Бойчука і Нарбута. Саме в цей час мистець вирішив переслати частину своїх творів до переховання в УІА під опікою створеної Фундації, до якої увійшли мистець Святослав Гординський, як голова, і члени: д-р Я. Падох, д-р В. Гординський і д-р В. Баранецький, а відтак ще д-р І. Чолган, д-р М. Кузьмович і А. Сумик. З цієї горстки довірених осіб залишився серед живих тільки д-р В. Баранецький, який саме тепер зробив усі потрібні заходи для виконання волі покійного мистця О. Грищенка, щоб передати збірку в Україну. Її перебере Олександер Федорук, голова Державної служби контролі за переміщення культурних цінностей через кордон.

Д-р В. Баранецький уважав за конечне, щоб ці особливі мистецькі твори могли ще побачити українські мешканці Ню-Йорку та околиць, тому виставка буде відкрита для глядачів до 14 листопада ц. р. у залях Українського Інституту Америки при 79 вулиці Схід в Ню-Йорку – там, де картини перебували довгі роки. Для увінчення цієї надзвичайної мистецької події д-р В. Баранецький постарався про видання прегарного мистецького каталогу з репродукцією численних картин, а Олександер Демко підготував каталог та подбав про його взірцеве виконання. У ньому бачимо усі ці картини О. Грищенка, що чекали сорок років на „повернення" в Україну, читаємо життєпис О. Грищенка, як також список виставок у світі та історію постання та діяльности фундації його імені.

Українська громада Ню-Йорку та околиць має тепер нагоду полюбуватися мистецькими творами цього світової слави українського маляра перед їхнім поверненням в Україну.

О. К.

О. Грищенко. Ґобелін. 1949 р.

Мистець, зачарований Україною

До 110-ліття від народження О. Довженка

Олександер Довженко – творець фільмів, які відкрили нові шляхи в розвитку кіно, увійшов в історію української культури як видатний майстер кіномистецтва та громадський діяч-патріот.

Народився О. Довженко 10 вересня 1894 р. у селі Сосниці – Чернігівської области, поблизу згодом оспіваної ним ріки Десни. Учительський інститут закінчив у Глухові, відтак студіював у Київському Комерційному інституті та в Академії мистецтва.

Після Першої світової війни працював у відділі Народної освіти, згодом на дипломатичній службі у Варшаві, відтак у Берліні, де одночасно студіював в Академії образотворчого мистецтва. Повернувшись в Україну, працював в Києві ілюстратором газет.

Після приїзду до Одеси в 1926 році вступає до фільмової студії (яка стимулювала його не лише до створення фільмів, але й до поетичної творчости). Його фільми – виразно епічні, тому їх на Заході порівнюють з Гомеровою „Іліядою". Фільм „Земля", в якому у високомистецькій формі представлені проблеми того часу, зокрема колективізація українського села – це шедевр кіномистецтва не лише в Україні, але й світі. В 1958 році на Міжнародному кінофестивалі в Брюселі цей твір увійшов до списку 12 найкращих фільмів світу.

Перед самою війною О. Довженко завершив працю над фільмом „Тарас Бульба", висвітлення якого перервала війна. Перебуваючи на совєтських фронтах як військовий кореспондент, він був зобов'язаний писати пропагандивні статті і новелі та заклики до перемог над німецьким окупантом. Змушений віддати данину комуністичній владі, створює фільм „Битва за нашу Радянську Україну".

Високохудожніми виявилися його дві кіноповісті – „Україна в огні" і „Повість полум'яних літ", в яких показані найтрагічніші події перед і під час Другої світової війни (у першій з них, де автор виявив свою глибоку любов до українського народу і став в його обороні). Сталін заборонив висвітлювати ці фільми, а автора позбавили права очолити Київську кіностудію, на що він заслуговував. Щоб мати змогу працювати для України в улюбленій професії, О. Довженко змушений був переїхати до Москви, де викладав в Інституті кінематографії. Проте й тут втрачає довір'я влади, яка постійно підозріває його в українському націоналізмі, що уважалося найбільшим злочином.

В 1945 році Вірменія запросила його створити фільм „Рідна країна", присвяченого історії Вірменії. На превеликий жаль, той фільм не побачив екрану, його не допустила більшовицька верхівка, хоча він був справді гідний показу. Самі вірмени висловлювали авторові глибоку подяку, заявляючи, що такий фільм міг створити мистець, який справді любить свою батьківщину. Олександер Довженко після вдячних слів признання писав у щоденнику: „Я слухаю цей високий комплімент і плачу. Так: я люблю батьківщину і свій народ палко, як тільки син може їх любити". Цей, як і попередні його фільми, було піддано нещадній офіційній критиці. Москва не могла простити Довженкові, що у його фільмових кадрах ані разу не виступав героєм Сталін.

Творець фільмів, проходячи важкі випробування, здавав собі справу з того, що без власного пониження не зможе ані повернутися в Україну, за якою так тужив, ані осягнути успіху у своїй творчій праці. В 1951 році йому дозволено було поїхати до Києва для створення фільму про будівництво прославленої у Совєтському Союзі гідростанції в Каховці над Дніпром, яка мала зрошувати південну Україну. Під час поїздки в нього виникла ідея створення нового фільму „Поема про море", на який автор покладав великі надії. Приїздив туди влітку декілька разів, а решту часу мусів перебувати в Москві. Доказом його глибокої любови до Батьківщини служить нам зворушливий опис вражень з тих відвідин: „Лечу літаком над Дніпром над безкраїми степами і сліз радости не можу стримати. Україно, Дніпре, щастя моє! Яка ж ти красива, яка велична, земле моя!".

У фільмі „Поема про море" О. Довженко представив болюче прощання селян з рідною хатою, з рідним селом, чарівними околицями, які згодом мало залити море. До висвітлення цього фільму, як і двох попередніх, автор не дожив, і їх знімали після його смерти, проте у зміненому вигляді, не так, як Довженко собі того бажав.

У Москві, немов на засланні, прожив геніяльний кіномистець повних 24 роки. У його щоденнику з листопада 1945 року є такі повні болю і туги слова: „Я помру в Москві, так і не побачивши України. Помру отут від печалі в тяжкій самотності. Перед смертю попрошу Сталіна, щоб перед тим, як мене спалити в крематорії – з грудей моїх вийняли серце і закопали його в рідній скривавленій землі у Києві, десь на схилах Дніпра".

Олександер Довженко створив понад три десятки кінотворів. І тільки один – „Над Дніпром" був витриманий у соцреалістичному дусі, всі інші були або заборонені, або, зазнавши несправедливої критики, підлягали цілковитій зміні.

У неспокійній душі О. Довженка визрів справжній літературний шедевр – „Зачарована Десна". Твір той писав він кров'ю свого серця, бачив у ньому рідну нещасну Україну, своїх батьків, з якими, не стримуючи сліз, прощався назавжди. Спогади про рідну хату, чарівну Десну, де провів незабутнє дитинство він закінчує такими глибоко душевними словами: „Пошли ж Боже, Тобі щастя, рідна, дорога, незабутня Батьківщино! Щасти Тобі, рідна матінко моя!".

Постійна неминучість компромісу з владою та відхід від своїх принципів мучили його все життя і вже в молодому віці спричинили поважну недугу серця. Примусове довголітнє перебування поза Україною і безмежна туга за нею звели талановитого художника передчасно в могилу.

Переступив межу життя 25 листопада 1956 року, і похоронений на Байковому кладовищі в Києві.

Любомира Мичковська,
Клівленд, Огайо

НОВІ ВИДАННЯ

Студії діяспорної літератури в Україні

Вісник Запорізького осередку вивчення української діяспори. Випуск 1. Запоріжжя, 2003. 150 ст.

Перший випуск „Вісника Запорізького осередку" вивчення української діяспори містить статті й матеріяли, присвячені питанням українського літературознавства й мовознавства. Досліджуються у Віснику художня і наукова творчість видатних українців зарубіжжя та особливості функціонування їхньої української мови. Життя діяспорних українців, гово-риться в передмові, у всьому його різноманітті являє собою історичний феномен, вартий найпильнішої уваги не тільки політиків, але також і вчених. У цьому сенсі проявляють зацікавлення діяспорною культурною діяльністю науковці незалежної України.

У першій частині Вісника в „Літературонавстві" розглядається творчість кількох видатних письменників української діяспори. Першим обговорюється роман Лоніда Мосендза „Останній пророк" про біблійні часи Івана Хрестителя. Він діяв і мріяв, як й інші патріотичні євреї, про кращу долю поневоленого римлянами народу. Одначе автор „Останнього пророка" зосередив головну свою увагу не на релігійній тематиці і не на біблійній історії, а на проблемах міжнаціональних взаємин між завойовниками і завойованими та на формуванні національної свідомости самого Івана-Єгоханана. У цьому процесі молодечий запал Івана зустрів байдужість юдеїв до свого упослідженого становища і повне зосередження своїх запитів на матеріяльно-побутових і дріб'язкових справах.

Протест і прагнення зберегти власну гідність виявляли там тоді лише одиниці. Нічого дивного, бо така ситуація характерна для представників будь-якого під'яремного народу і, безперечно, також для українців 30-40-их років XX століття, а про ренегатство та облудну демагогію українських провідних верств уже до Л. Мосендза успішно писали у своїх працях Вячеслав Липинський та Дмитро Донцов. Цікавий огляд про феномен Нестора Махна письменників Я. Славутича та М. Хвильового, в основному негативний в обох авторів, подали Тамара Хомяк і Аліна Сєчіна. На увагу заслуговує також зважений аналітичний розгляд Е. Поважного про сприймання постаті гетьмана Івана Мазепи у творах професора Теодора Мацькова, що появлялись у публікаціях в европейській та американській пресі з середини та майже до кінця XX ст. До історичної тематики включили гарно розпрацьовану професором В. Чабаненком програму спецкурсу „Історія українського мовознавства в діяспорі", де включили підрозділи: українське мовознавство в країнах Центральної та Східньої Европи (Чехії, Польщі, Словаччини, Угорщини, Сербії та Хорватії, Білорусі, Росії); українське мовознавство в країнах Західньої Европи; українське мовознавство в країнах Північної Америки; Українське мовознавство в країнах інших континентів.

Далі, у частині „Мовознавство", є ряд окремих статтей про „Особливості української мови діяспори в США та Канаді" Валентини Семиряк; є там особливо цікава стаття Світлани Сірик про „Лінгвостилістику назв доріг у поетичній мові української діяспори" та є кілька спеціялізованих статтей: дві про мову Яра Славутича в його поезіях – „Соціяльно-економічна лексика запорозького козацького вжитку" Ірини Христич та „Кілька уваг до антропонімії творів Яра Славутича" Ірини Ільченко. Про „Мовний етикет волинян" на основі романів Уласа Самчука „Волинь" і „Марія" дала вичерпну статтю Наталя Журавльова. У статті про Олексу Горбача автор Тарас Шевченко наголосив, що, незважаючи на підрадянську критику про „крихти з нашого мовознавчого столу" якогось М. Тарасюка, осягом треба вважати ряд дослідних праць професора О. Горбача про арго на Україні. Під такою назвою появляється його „Збірник праць", де поміщено вісім великих за обсягом науково опрацьованих дослідів про таємні мови різних груп між українським населенням. Вони такі: „Арго українських лірників" (1957 р.), „Арго українських вояків" (1963 р.), „Вулично-тюремні арготизми у Франковій прозі" (1963 р.), „Арго українських школярів і студентів" (1966 р.), „Арго слобожанських сліпців, невлів" (1971 р.), „Арго чернігівських прошаків і лірників" (1974 р.), „Русские арготические системы" (1981 р.), „Вуличницькі арготизми у творах І. Микитенка й Л. Первомайського" (1990 р.).

Початок діяльности та перший випуск Запорізького Осередку вивчення української діяспори збіглися з 85-літтям їхнього мецената, професора Яра Славутича. Управа Осередку й редакційна колегія сердечно вітають ювіляра і присвячують йому у цьому Віснику ще три статті.

Д. Б. Чопик

Картина Львова в міжвоєнний час

Мирослав Семчишин. З книги Лева. Український Львів двадцятих-сорокових років. Спомини. Наукове Товариство ім. Шевченка. Мемуарна бібліотека НТШ, число 4. Редактор Олег Романів, літературний редактор Мирослава Прихода. Вступне слово О. Романова, портрет і передмова М. Семчишина, ілюстрації в тексті, редакційні примітки. Львів, НТШ, 1998, ст. 146.

Спомини Мирослава Семчишина, педагога, науковця, журналіста, культуролога, автора монументальної праці „Тисяча років української культури", накреслюють широке коло суспільно-політичного, культурно-мистецького та наукового життя в Галичині міжвоєнної доби. Завданням автора, згідно з його визначенням, було „закріпити друкованим словом три основні періоди мого життя у Львові: підпольський (1928 – 1939), неповні два роки совєтської окупації Західньої України (1939 – 1941) і часи німецької займанщини (1941 – 1944)". Професор Ілинойського університету (Норт Істерн), Мирослав Семчишин був активним співтворцем суспільно-громадської праці у шкільних, просвітянських, пресових та наукових установах міжвоєнного Львова, тому його звітування про діяльність „Просвіти", „Рідної школи", „Тайного українського університету" у Львові, Академічного дому, середньошкільної мережі в гімназіях і вузах та загальної університетської системи підпольського й підсовєтського періодів мають автентичну ціну.

В розділах його споминів „З книги Лева" – „Галичина під Польщею", „У міжвоєнному Львові", „В обіймах серпа і молота", „Роки німецької окупації" М. Семчишин віддзеркалив атмосферу духовної й матеріяльної культури та її носіїв у релігійному, політичному, військовому, науковому, літературно-мистецькому й театральному житті (Митрополит Андрей Шептицький, полк. Євген Коновалець, Дмитро Донцов, Богдан Лепкий, Григор Лужницький, Василь Сімович, Володимир Кубійович, Микола Голубець, Володимир Блавацький та інші).

Розмір видання не дозволив на представлення повнішої картини українського суспільства того часу (наприклад, політичних процесів ОУН, переслідувань окупаційної влади, арештів, розстрілів бойовиків підпілля, ув'язнення членів Українського Студентського Конгресу в 1938 р., тощо). Трапилися й помилки, як от деякі помічені: Замучений в совєтській тюрмі Юрій Шухевич був братом, а не кузеном Романа Шухевича-Чупринки; ім'я директора бібліотеки НТШ у Львові не Віктор, а Володимир Вікторович Дорошенко; прізвище о. Северина не Супрун, а Сапрун.

Спомини М. Семчишина мають особливе значення для читачів, позбавлених першоджерельних знань про змагання Галичини після Першої і під час Другої світової війни до здобуття волі й незалежности України. Вони належать до популярного типу інформативної й цікавої літератури, що спонукає до чергових, основніших студій історії України.

Роман Кухар,
Вікторія, Канзас

Нове видання СФУЖО

ТОРОНТО, Канада. – Заходом Світової Федерації Українських Жіночих Організацій в серпні ц. р. вийшла друком книжка „Парляментарна процедура – практичний довідник для громадських організацій". Текст підручника базований на правилах „Robert's Rules of Order" і матеріялах „National Association of Parliamentarians".

Це видання опрацювала Дора Рак, магістер права, колишній член „Natonal Association of Parliamentarias", при співучасті Христини Рак-Бравн, адвоката, правного дорадника.

Парляментарна процедура – це правила, як провадити наради організованої групи людей та як ефективно полагодити справи, що є предметом цих нарад (сходин, зборів, сесій, засідань).

Парляментарна процедура збудована на засадах парляментарного права і на основних демократичних принципах, що гарантують права людей, в тому числі свободу зібрань, свободу слова та рівні права усіх членів громадської організації (товариства, спілки, союзу і т. п.).

Цей підручник можна придбати в канцелярії СФУЖО в Торонто, вул. 2118 Блюр Вест або телефонуючи (416) 762– 2066, або факс (416) 762-2077. Ціна 5 дол.

Екзекутива СФУЖО

Надхнення від концерту піяніста С. Салова

ОТАВА, Канада. – На Монреальському міжнародному музичному конкурсі весною цього року першу нагороду здобув молодий піяніст Сергій Салов, про якого нам відомо було тільки те, що він, громадянин України, у 2002 році був на третьому році магістерки в „Guildhall" – школі музики і драми в Лондоні, і на рекомендацію цієї престижної установи здобув стипендію Музичного фонду ім. Марусі Яворської в Оттавському університеті.

Довідавшися про його успіх в Канаді і про його бажання відвідати Отаву, музичний отавський світ заворушився, у висліді чого аж чотири установи взялися за організування виступу славного піяніста в столиці Канади: Музичний факультет Отавського університету, Катедра українських студій Отавського університету, Канадське товариство приятелів України та Товариство українсько-канадських професіоналістів і підприємців.

Про музичну біографію Сергія подають, що початкові кроки він робив в Музичній школі в Донецьку. В 11 років він дебютував як соліст з Національною симфонічною оркестрою України. В 1994 році студіював музику у Фрайбургу в Німеччині, і закінчив в 1999 році. Того самого року продовжував студії в Лондоні, де в 2002 році осягнув ступінь магістра музики і диплом концертового піяніста. Сергій Салов концертував в Лондоні, Парижі, Токіо, Монреалі і незабаром виступатиме в Берліні.

Концерт цього талановитого 25-річного піяніста в Отаві відбувся 11 вересня в залі Фрімана (будинок Переза Отавського університету). Невелика заля дуже швидко заповнилася, аж довелося доставляти крісла в проходах і навіть на сцені. Ведуча вечора проф. Ірена Макарик привітала присутніх і представила патрона Сергія Салова – голяндця д-ра Фріца Гондіюса, який раніше, від 1999 року, зі своєю дружиною, а після її смерти сам опікується талановитим піяністом і всюди подорожує з ним.

Перша частина програми складалася з трьох інтермеццо композитора Йоганеса Брамса і сонати Людвіга ван Бетговена, які, на думку самого піяніста, вимагають „кольосальної енергії і концентрації", бо ці твори – „одні з найскладніших у духовному пляні", і тому він їх вибрав. У блискучому виконанні їх він виявив себе справжнім віртуозом.

У другій частині він виконав п'ять прелюдій Дебюссі і увертюру до оперети „Летюча миша" Йоганна Штравса. Захоплена публіка викликала його „на біс" аж п'ять разів, і хоч заля була переповнена, а може, саме тому – створилася вийняткова атмосфера, піяніста оплесками не пускали зі сцени, аж він мусів попросити, при виконанні останнього „на біс", щоб це був таки останній.

З жалем розходилися слухачі під враженням надхненної музики молодого талановитого піяніста Сергія Салова з України. Хай щасливим буде його шлях до творчих висот.

Юлія Войчишин

Книжки, надіслані до бібліотеки „Свободи"

Степан Максимюк. „З історії українського звукозапису та дискографії". Книга містить статті автора, що були написані за останніх 40 років на тему українського звукозапису, списки фонозаписів української музики та її виконавців впродовж минулого століття, а також каталог власного фонографічного архіву. Видавництво, Українського Католицького університету, Львів – Вашінгтон, 2003 рік.

Петро Косенко. „Сонети", котрі свідчать про те, що ні болісні роки поневірянь, ні чуже оточення не замулили у поетові живих джерел його української душі. Видавництво „Логос", Київ, 1999 рік.

Богдан Бойчук. Три романи: „Краєвиди підглядника", „Аліпій II і його наречена", „Життя з Алісою поза дзеркалом". Видавництво „Факт", Київ, 2004 рік.

М.Р. Литвин, К. Є. Науменко. „Військова еліта Галичини". У книзі подано біографії військових діячів доби Українських визвольних змагань 1914 – 1923 р.р. у тому числі й маловідомих. Висвітлюється життєвий шлях та бойова діяльність командирів леґіону Українських Січових Стрільців, Галицької армії, Окремого корпусу Січових Стрільців Армії УНР. Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, Львів, 2004 рік.

Видавнича комісія. „50-ліття Школи українознавства товариства „Рідна Школа" у Клівленді, Огайо 1953 – 2003. Пропам'ятна книга. Клівленд-Парма, 2003 рік.

УСВТ „Чорноморська Січ". „Історія УСВТ „Чорноморська Січ" у фотоосвітлинах 1924 – 2004. Нюарк, Ню-Джерзі, 2004 рік.

В. Рожко, В. Пришляк, П. Лотоцький, О. Сидор, О. Ошуркевич, О. Ковальчук, В. Баран. „Національний пантеон „Козацькі могили". Історико-краєзнавчий нарис. Видавництво „Медіа", Луцьк, 2003 рік.

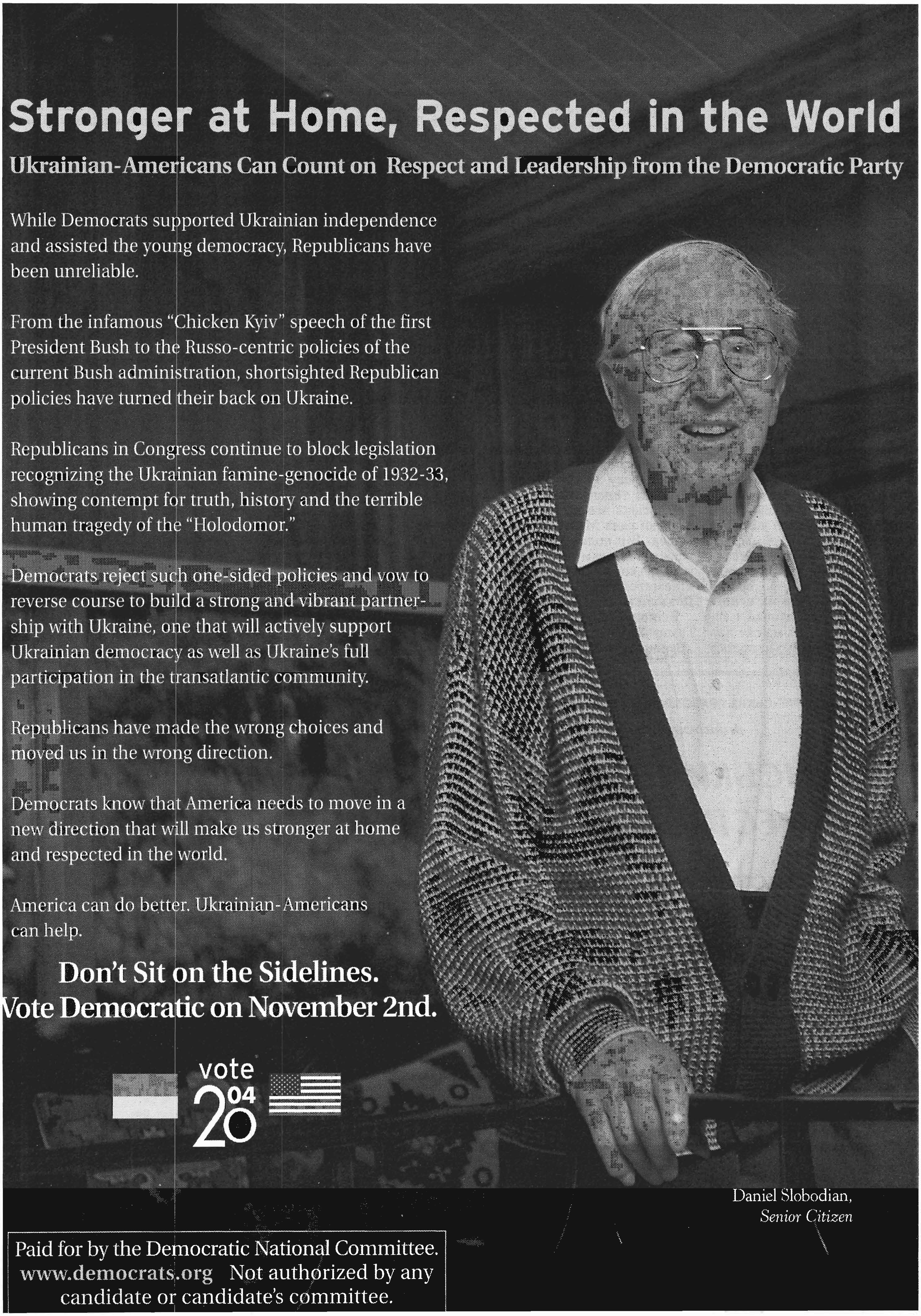
Євген Стахів. „Останній молодогвардієць", книга розповідає про українське підпілля під час Другої світової війни. Видавництво „Ватра", Київ, 2004 рік.

Національна Академія наук України, Інститут европейських досліджень, Східньоевропейський дослідний інститут ім. В.К. Липинського. „Держави, суспільства, культури – Схід і Захід", збірник на пошану Ярослава Пеленського. Видавництво Рос, Ню-Йорк, 2004 рік.

Мирон Радзикевич. „Сковані руки", повість. Норт Порт, Фльорида, 2004 рік.

Петро Одарченко. „Мені сто років" – автобіографія, спогади, листи, ювілей. У статтях, що увійшли до цього ювілейного збірника, П. Одарченко оглядає свій нелегкий життєвий та творчий шлях. А в статтях різних дослідників мовиться про невтомну всебічну діяльність П. Одарченка, передусім про його наукові дослідження творчости Тараса Шевченка та Лесі Українки. Видавництво „Смолоскип", Київ, 2004 рік.

Василь Витвицький. „Музикознавчі праці, публіцистика". До 150-річчя Львівської консерваторії. До збірника увійшли статті, рецензії і огляди відомого українського музикознавця і композитора В. Витвицького, (1905-1999) доцента Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка довоєнного часу. Львів, 2003 рік.

Stronger at Home, Respected in the World
Ukrainian-Americans Can Count on Respect and Leadership from the Democratic Party
While Democrats supported Ukrainian independence and assisted the young democracy, Republicans have been unreliable.
From the infamous "Chicken Kyiv" speech of the first President Bush to the Russo-centric policies of the current Bush administration, shortsighted Republican policies have turned their back on Ukraine.
Republicans in Congress continue to block legislation recognizing the Ukrainian famine-genocide of 1932-33, showing contempt for truth, history and the terrible human tragedy of the "Holodomor."
Democrats reject such one-sided policies and vow to reverse course to build a strong and vibrant partnership with Ukraine, one that will actively support Ukrainian democracy as well as Ukraine's full participation in the transatlantic community.
Republicans have made the wrong choices and moved us in the wrong direction.
Democrats know that America needs to move in a new direction that will make us stronger at home and respected in the world.
America can do better. Ukrainian-Americans can help.
Don't Sit on the Sidelines.
Vote Democratic on November 2nd.
vote 2004
Daniel Slobodian,
Senior Citizen
Paid for by the Democratic National Committee. www.democrats.org Not authorized by any candidate or candidate's committee.

Про О. Довженка - у Татарстані

НИЖНЬОКАМСЬК, Росія. – Українське товариство „Вербиченька“ діє з 1995 року. Одним з основних завдань товариство вважає поширення української культури серед мешканців нашого міста і всього Татарстану з історичними подіями, видатними політичними, музичними, літературними та історичними діячами України. 2 жовтня у приміщенні Центральної міської бібліотеки ім. Габдули Тукая була проведена зустріч „Вірю у відродження“, присвячена видатному кінематографісту і реформатору XX століття Олександрові Довженку. У ній взяли участь племінник О. Довженка, професор медицини Тарас Дудко і письменник, публіцист, дослідник творчости О. Довженка Іван Шишов, які приїхали на свято з Москви, керівник українського земляцтва „Дніпро“ Ростислав Коляда і солістка хору ВалентинаЛіснича з міста Тольяті, численні мешканці Нижнєкамська.

Тарас Дудко, син сестри Олександра Довженка – Поліни, по праву вважає себе прямим нащадком і послідовником свого славного родича (дітей у самого мистця не було), хоч займається медициною, а не кіномистецтвом. Розповідь його захопила всіх слухачів. Свою розповідь Т. Дудко побудував на основі розвінчування численних і неправдивих мітів, які майже півстоліття витали навколо постаті О. Довженка. Він довів, О. Довженко справді служив в Українській армії за часів УНР і був знайомий з Симоном Петлюрою, що ніколи О. Довженко не був комуністом, хоча в радянській літературі скрізь написано, що таки був, про особисті стосунки О. Довженка зі Сталіним та багато іншого.

Не менш цікавою була розповідь Івана Ширшова про творчість, фільми та примхи нелегкої долі О. Довженка. У Казані живе колишній театральний художник Віктор Селюк, батько якого знімався у фільмах О. Довженка. Та й сам Віктор, ще підлітком, був знайомий з режисером, їздив під час вакацій з батьком, іноді і сам брав участь у зйомках. Він написав про ті часи свої спогади, але приїхати на зустріч вже не мав сили. Прочитали їх Раїса Степанова та Євген Савенко. Уривок з кіноповісті „Зачарована Десна“ прочитав напам'ять учень української недільної школи Віктор Савенко.

На адресу зустрічі надійшла вітальна телеграма від голови Української всесвітньої координаційної ради Михайла Гориня з Києва. Він подякував за гідне вшанування пам'яті фундатора української національної школи кінематографії – Олександра Довженка.

Відкриття вечора почалося з Гимну України у виконанні хору „Вербиченьки“. Розповіді і спогади перемежалися чудовими українськими піснями, які так любив О. Довженко. Співали Володимир Конін і Оксана Єгорова - професійні співаки нижнєкамської сцени, але українського походження. Перебрала ініціятиву співачка з Тольяті Валентина Ліснича. Учасникам свята було вручено квіти і сувеніри, всі присутні одержали цікаві інформативні буклети.

Наступного дня, після екскурсії в осінньому Нижнєкамську, гості прибули до Культурного центру, де побачили українську „хатину“ – яскраву, теплу, рідну. Московські гості навіть здивувалися: „У Москві такого нема!“. Скриня, діжа, рубель, старовинні рушникі і вбрання нагадали їм дитинство і викликали теплі спогади про колишнє життя в Україні. В приміщенні недільної школи та молодіжного культурного центру передивилися шкільні підручники і обладнання, зіграли шахову партію „українськими“ фігурами, говорили з дітьми українською мовою. Заслужив на подяку українців голова міста Ільсур Мєтшин. Адже будова православної церкви і мусульманської мечеті, обладнання Красного Ключа, приміщення для Українського центру і школи - все це було під його опікою.

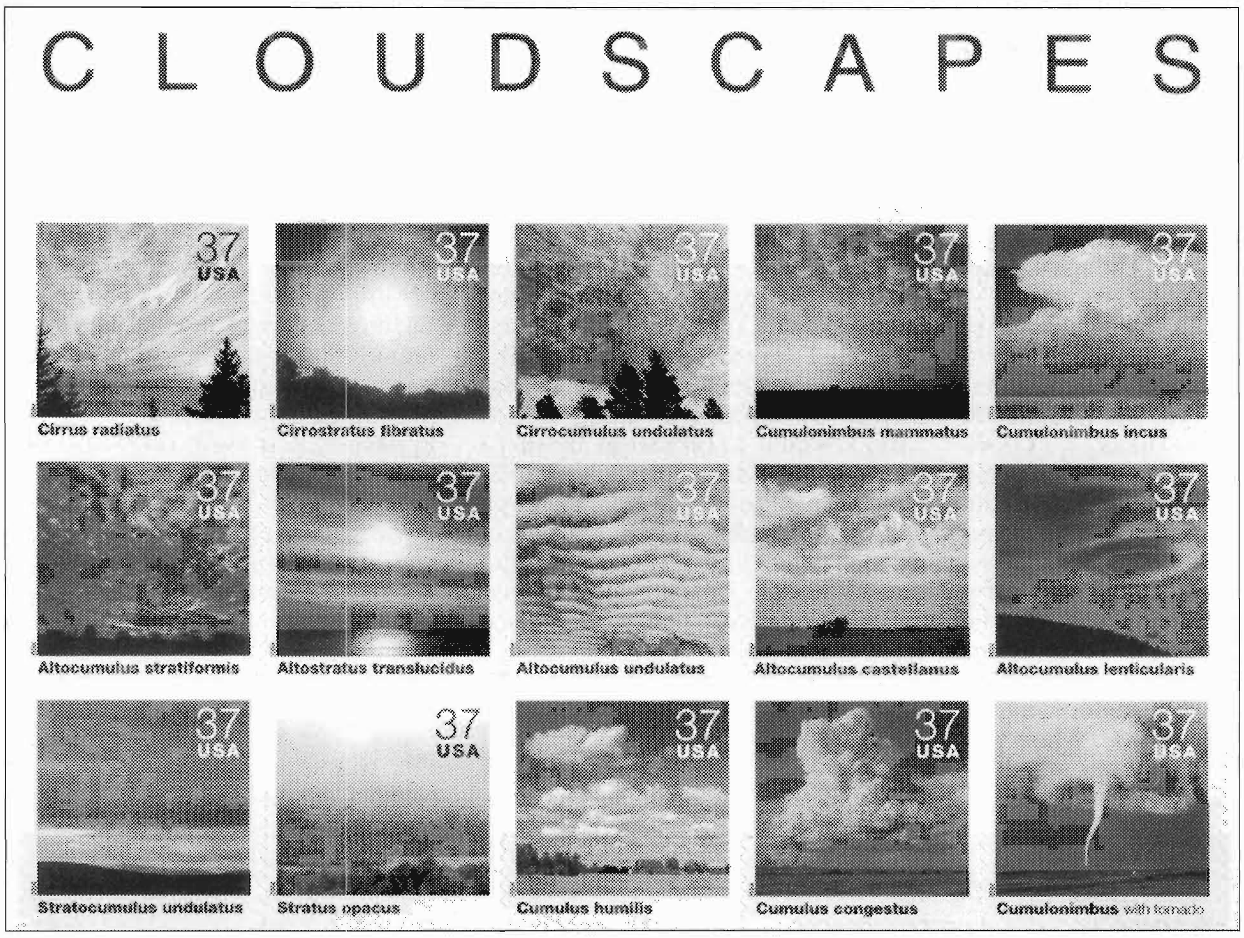
Людмила Найденк

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“
вересень 2004 р.

100	дол.	Юрах Маріка	Александрія, Ва.
50		Олиник Юрій	Кармайкл, Каліф.
30		Закревський Андрій	Мідл Віледж, Н.Й.
25		Храплива Марія	Матаван, Н.Дж.
		Федуняк Василь	Голисвуд, Н.Й.
		Круциляк Катерина	Менчестер, Мо.
		Моравська Леся	Беле Мід, Н. Дж.
		Павлюк Микола	Гантсвіл, Алаб.
		Петришин Володимир	Кренфорд, Н.Дж.
20		Андрус Ірина	Флашінґ, Н.Й.г
		Феленчак Степан	Ню-Берн, Н. Кар.
		Грицин Володимир	Претсвіл, Н.Й.
		Страшовський Юрій	Індіянаполіс, Інд.
15		Амброзяк Максим	Мінеаполіс, Мін.
		Бандура Зенон	Монреаль, Квеб. Канада
		Гафткович Іван	Трентон, Н.Дж.
		Іваськів Любомир	Венес, Фла.
		Кохановська Галина	Етобіко, Онт. Канада
		Квітковська Марта	Ворен, Миш.
		Недільницький Микола	Ст. Луїс, Мо.
		Слободинський Михайло	Периш, Фла.
		Стефанів Борис	Едмонтон, Альб. Канада
10		Лончина Орися	Рілай, Н. Кар.
		Стеткевич Ярослав	Ворен, Миш.
		Зайців Лариса	Ворен, Миш.
		Бурдин Лев	Мідл Вілидж, Н.Й.
		Чмола Ольга	Діп'ю, Н.Й.
		Чорній Семен	Венес, Фла.
		Демчук Анна	Кліфтон, Н.Дж.
		Федоренко Євген	Моріс Плейнс, Н.Дж.
		Гафткович Ірина	Рочестер, Н.Й.
		Кінах Богдан	Су Ст. Марі, Онт. Канада
		Криворучко Анатолій	Отава, Онт. Канада
		Ладанай Степан	Ґлен Спей, Н.Й.
		Остафійчук Марія	Лонґ Айленд Ситі, Н.Й.
		Панчук В.	Ст. Пол, Мін.
		Петрик Федор	Левітавн, Па.
		Рудик Михайло	Лонг Айленд Ситі, Н.Й.
		Скрип Віра	Фт. Лодердейл, Фла.
5		Бойцун Михайло	Трентон, Н. Дж.
		Дацків Анна	Філядельфія, Па.
		Дейчаківський Орест	Белтсвіл, Мд.
		Филипович Нестор	Чикаго, Іл.
		Галабурда Ростислав	Клифтон, Н.Дж.
		Гаврилюк Наталія	Понд Еді, Н.Й.
		Яремчук Юрій	Істон, Па.
		Кобасяр Михайло	Йонкерс, Н.Й.
		Копаниця Макар	Трентон, Н.Дж.
		Кощиловський Дмитро	Лівонія, Миш.
		Ковальчук Андрій	Далвич, Південна Австралія
		Леськів Микола	Філядельфія, Па.
		Левицький Семен	Етобіко, Онт. Канада
		Максимчук Степан	Джерзі Ситі, Н.Дж.
		Медюх Марія	Випані, Н.Дж.
		Мотика Володимир	Норт Порт, Фла.
		Новицька Наталія	Мінеаполіс, Мін.
		Олійник Анна	Філядельфія, Па.
		Осудар Дмитро	Гомвуд, Іл.
		Паращук Михайло	Колчестер, Кон.
		Шейфер Наталія	Віліямставн, Н.Дж.
		Щерба Ангелина	Філядельфія, Па.
		Шпирка Євгенія	Вест Орандж, Н.Дж.
		Турчин Зоя	Еленвіл, Н.Й.
		Вольщанський Михайло	Палм Гарбор, Фла.
		Забігач Анна	Сідер Нолс, Н.Дж.
		Зазуля Т.	Ріґо Парк, Н.Й.
2		Васів Василь	Кліфтон, Н.Дж.
		Разом	852.00 дол.

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи“ – найстаршої української газети в світі.

ФІЛАТЕЛІЯ

1 жовтня пошта США ввела в обіг нову серію з 15 поштових марок „Хмари", випущену у вигляді малого аркуша. Випадок справив, що у видавничій адміністрації УНСоюзу тепер працює професійний метеоролог Леся Хмельковська, яка свого часу заінчила престижний гідрометеорологічний інститут і багато років працювала в площині метеорологічного обслуговування цивільної авіації на Далекому Сході і в Україні. З приводу нових марок вона розповіла:

– На початку XIX століття британець Люк Говард, хемік і метеоролог, впровадив систему класифікації небесних хмар і дав їм латинські назви. На цій системі був побудований перший атлас хмар, виданий в 1896 році. Хмари взагалі – це скупчення крапель води, льоду та суміші їх в атмосфері, що виникають внаслідок охолодження повітря і конденсації водяної пари. За формою розрізняють 10 різновидів хмар – перисті, шаруваті, купчасті, перисто-купчасті та інші. Варто сказати, що людство вже має досвід впливу на хмари, зокрема розсіювання переохолоджених хмар та імли, примусового випадіння граду. Для цього використовують літаки і наземні ґенератори".

Новий випуск поштових марок – гарний подарунок не тільки дослідникам атмосфери, метеорологам, а й студентам, учням, усім, кого цікавить наше небо.

Х. В.-Ф.

Осінні випуски в Україні

КИЇВ. – 15 жовтня видавництво „Марка України" передало поштові марки серії „Історія війська в Україні" у вигляді зчіпки з 4-ох марок: „Дружинник Віщого Олега X ст."; „Народне ополчення XI-XII ст."; „Стрілець з Надросся XII ст."; „Кіннотник Данила Галицького XIII ст.". Номінал кожної марки – 45 коп. Наклад – 150 тис. зчіпок. Художник Юрій Логвин. Марки надруковані на поліграфічному комбінаті „Україна" з виготовлення цінних паперів.

22 вересня з'явилася художня поштова марка „Полтавська область". Художник – Олександер Калмиков.

17 вересня введено в обіг художню поштову марку „Єлисаветград –250- Кіровоград", випущену до 250-річчя цього міста. Художник – В.Стороженко.

15 вересня в обігу з'явився художній поштовий бльок „Пам'ятка архітектури XIX ст. Київський університет ім. Тараса Шевченка. 170 років з часу заснування " з однієї марки з надруком. Художник Сергій Бєляєв. Надрук текстів „170 років з часу заснування", нового номіналу 2.61 та року – 2004 зроблено на бльоці, який було випущено 4 жовтня 1994 року. В ультрафіолетових променях цифри номера бльоку змінюють чорний колір при денному освітленні на золотавий, наддруки текстів – чорний при денному освітленні на зелений. Бльок має шестизначне число.

Видавництво „Марка України"

СПОРТ

Відзначили 80-річчя УСВТ „Чорноморська Січ"

ІСТ-ГАНОВЕР, Н. Дж. – 2 жовтня в готелі „Рамада" завершилися святкування 80-річчя УСВТ „Ч. Січ", що тривали протягом року в двох стадіях. В першій відбулася серія спортових турнірів, шахові змагання на першість УСЦАК, чемпіонат копаного м'яча УСЦАК-Схід, що їх господарем було УСВТ „Ч. Січ", та першості УСЦАК з плавання і тенісу. Протягом трьох тижнів тривав вишкіл українського юнацтва в Спортовій школі „Ч. Січі".

Завершенням святкувань були бенкет і баль з участю близько двохсот гостей, представників братніх спортових осередків, організацій і спортовців. Урочисту частину святкувань відкрили молодші „Січовики" – Ярослав Твардовський і Гриць Сергіїв, які очолювали ювілейний комітет. Вони представили ведучих програмою Романа Головінського та Степана Колодія. Молитву провів парох Української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку о. Леонід Мальков. Був присутній на святі о. Роман Мірчук, парох Української католицької церкви св. Івана у Випані. Промовляли голова товариства Омелян Твардовський і молодший активіст Андрій Панас. Голова „Ч. Січі" підкреслив, що „Січовий" осередок – єдиний в Америці з численних, які існували в 1930-их роках.

Товариство постійно присвячувало значну увагу Україні, для якої чинило доброчинности методами, що були доступними в різних роках. Від часу проголошення Незалежности України товариство надає підтримку в процесах відродження і українізації спорту в Україні.

На вечорі були відзначені діячі і спортовці, активні в останніх п'яти роках, як теж медалісти згаданих олімпіяд. Ювілейні відзнаки одержали М. Стебельський, О. Напора, д-р О. Попович, О. Твардовський, М. Гординський, В. Цюрпіта, О. Колодій, Р. Пиндус, Б. Вінсент, В. Гивель, Є. Чижович, Я. Твардовський, А. Панас, Г. Сергіїв, С. Колодій, Марко Гординський, з числа меценатів... „Самопоміч" – Українсько-американська кредитова спілка в Нюарку–Парсипані, Відділ ОУА „Самопоміч" в Нюарку і головний управитель готелю „Рамада" в Іст-Гановері – Орест Федаш, в числі медалістів олімпіяд А. Бакун, М. Куцина, Я. Твардовський, А. Панас, Г. Сергіїв, З. Матківська-Олесницька, д-р О. Попович, Д. Твардовська-Вінсент. Були теж вшановані дружини діячів „Ч. Січі", які часто виконували певні обов'язки – А. Стебельська, А. Твардовська, О. Напора, Д. Рудакевич, С. Гординська, Л. Лапичак-Лесько, Т. Турянська, А. Чижович, Б. Ольшанівська, О. Колодій, А. Бренич, Є. Маркусь, А. Федаш, Д. Твардовська-Вінсент, Н. Сигіда, Т. Твардовська.

В часі бенкету товариство і гостей привітали М. Стебельський – голова УСЦАК, М. Гованський – голова СК СУМ „Крилаті", Йонкерс, Т. Козак – голова спортової секції УСО „Тризуб", Філядельфія, В. Гнатківський – від КЛК, головний радний УБСоюзу О. Напора, О. Колодій – від оселі „Верховина". Письмові привіти наспіли від Головного уряду УНСоюзу, Федерального сенатора Джона Корзайна, стейтового сенатора Роналда Райса, шерифа повіту Есекс Арманда Фонтюри, губернатора Ню-Джерзі Джеймса Е. МкҐріві та ін.

Імпреза закінчилася балем при звуках оркестри „Луни" під управою Олеся Кузишина.

О. Т.

Фото: І. Луків.

Група учасників урочистого вечора

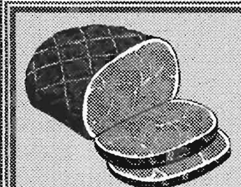

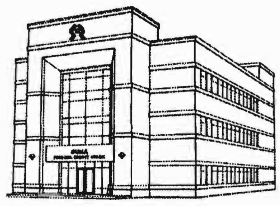
Жінки, відзначені під час святкувань

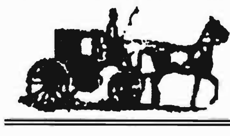
Бокс

У Калуші 17 жовтня завершився III Міжнародний турнір з боксу серед юніорів, присвячений 62-ій річниці УПА. До боротьби стали 70 учасників із Молдови, Білорусі, Литви й України. Українські боксери посіли 9 перших місць в різних вагових категоріях. Серед переможців – боксери з Броварів, Коломиї, Калуша, Києва, Стрия, Молдови.

Представник львівської делеґації Тарас Бойко сказав: „Змагання відбулися на високому організаційному рівні та зібрали непоганий склад учасників. Поєдинки засвідчили, що в Україні не бракує талантів і вже незабаром хтось із цих боксерів може виступати на представницьких міжнародних змаганнях найвищого рівня".

ЧОТИРИ РОКИ ТОМУ ВІДІЙШОВ У ВІЧНІСТЬ
наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

РОМАН ЛЕВИЦЬКИЙ „БАТІГ"

Помер 28 жовтня 2000 р.

Посилаю даток на Капелю Бандуристів ім. Т. Шевченка в Дітройті. Покійний Роман був ціле своє життя зв'язаний з бандурою, співав при бандурі і вчив інших. Дописував до „Свободи" і давав свої сольові виступи на Союзівці, видав дві книжки „Пісня про серце" і „ Пісня – моє життя". 30 років диригував церковним хором у Перт Амбою (1963 – 1993) Н. Дж. і 20 років церковними хорами у Ню-Йорку і Елизабеті, Н. Дж.

Дружина ІРЕНА з родиною.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 11 травня 2004 р. відійшла у вічність
на 99-му році життя наша МАМА, СЕСТРА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

св. п.

МАРІЯ ПАЛІДВОР

Цією дорогою хочемо щиро подякувати тим, що опікувалися Покійною в останні роки Її життя, всім, що вшанували Її своєю присутністю у похоронних відправ-вах та за вислови співчуття особисто, телефонічно чи листовно.

Наша вдячність д-р Марії Єфремов за довголітнє, дбайливе лікування Покійної. Щиро дякуємо о. дияконові Юрієві Малаховському за часті відвідини та уділювання св. Тайн Покійній, о. Маріо Дацишинові за уділення Єливопомазання, о. Филипові Сандрикові, парохові церкви св. Юра в Ню-Йорку, за відправлення Панахиди, о. Ільницькому за похоронні відправи.

Дякуємо п. Ніні Самокіш, голові 64-го Відд. СУА, якого Покійна була довголітньою членкою, за теплі слова на Панахиді.

Наша подяка похоронному заведенню Петра Яреми в Ню-Йорку за професійне і совісне переведення похоронних відправ, як також Сестрицтву при парафії церкви св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку за урядження тризни.

Наша щира подяка паням Е. Крайник, М. Зарембі, Х. Ґаєцькій, С. Ґрасі та Г. Білан за довголітню та жертвенну опіку, без якої наша Мама не дожила б такого довгого віку.

Щиро дякуємо Х. і Б. Бодневичам та управі „Союзівки" за квіти.

НА ПОСТІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ пожертвували:
Олена Рубчак, Louise di Modica та Jorge & Judy Diaz.

СЛУЖБИ БОЖІ замовили:
С. Черепанин, Л. і О. Яреми, Ніна Більчинська, Оля і Богдан Михайліви, Галя і Ярослав Оберишини, Тарас Одуляк, Ірена і Лев Вербицькі, Софія і Тит Геврики, Донна Чехович, Еліза Панчак, Дарія і Галя Жгути, Дизя Брочинська, Оля Ґной, Оля Іваськів, Марта і Маріян Стасюки, Маркіян і Джесіка Соневицькі.

НА ПАТРІЯРШИЙ СОБОР у Києві зложили:

по	100 дол.	Тереня Бень, Христя Соневицька;
по	50	Оля Городецька, Заремба -Крайник-Ґраса-Ґаєцька, Ліда, Остап і Володимир Захарківи, О. Захарій, Марія Зубрицька, Віра Левицька, М. і І. Олексини, О. Фединяк;
	30	Ольга Кобзяр;
по	25	Дз. і Б. Захарчуки, Л. і А. Коломиєць, О. і Б. Кузишини, Орися Саляк;
	20	Галина Сербай.

НА СИРОТИ в Україні (через СУА):
100 дол. Ірина і Мирослав Зєлики;
50 М. Рубич.

НА ЦЕРКВУ В ГОШЕВІ:
75 дол. Тит і Софія Геврики.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню-Йорку:
50 дол. Надія Дейчаківська.

НА БІБЛІОТЕКУ ПЕТЛЮРИ в Парижі:
по 25 дол. Ніна Самокіш, Леся Юзенів.

Щире спасибі усім жертводавцям!

Доньки: Ляриса Зєлик і Наталка Соневицька з родинами

Родина складає 500 дол. на Патріярший Собор в Києві; 250 дол. на церкву в Гошеві (де Покійна вінчалася в 1930 р.) та 250 дол. на Пам'ятник убієнним синам у Сандормоху на Соловецьких островах.

З глибоким смутком повідомляємо, зокрема наших земляків-закарпатців, що 13 жовтня 2004 р. у Вінніпеґу, Канада, відійшов у вічність

бл. п.

о. проф. ОЛЕКСАНДЕР БАРАН

випускник Ужгородської гімназії 1945 р., професор Манітобського університету, кол. президент Української Вільної Академії Наук в Канаді, віцепрезидент Українського Історичного Товариства, автор численних наукових праць українською, англійською та італійською мовами, активний діяч Комісії Зв'язку й Інформації Закарпатських Українців у діяспорі, наш добрий друг і патріот.

Похований у суботу, 16 жовтня у Вінніпеґу на цвинтарі Всіх Святих, біля своєї Матері.

Закарпатська братія в діяспорі глибоко сумує з приводу відходу у вічність Друга Олеся та хилить голови перед Його пам'яттю.

Вічная пам'ять!

Комісія Зв'язку (КоЗІ):

В . Маркусь, А. Глуханич, З. Ґренджа-Донська-Данилюк, О. Данко, Ю. Іванега, о. В. Іванчо, В. і М. Копинці, Ю. Костюк, о. Ю. Кубіній, С. Мацола, М. Мушинка, о. А. Пекар, ЧСВВ, І. і О. Росули, І. Жегуц, І. Фізер, І. Черешня, М. Яшко.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК у США
ділиться сумною вісткою зі своїми членами та громадянством, що 12 жовтня 2004 р. у Вінніпеґу, Канада на 78-му році життя відійшов у вічність

бл. п.

отець-доктор

ОЛЕКСАНДЕР БАРАН

історик, професор Манітобського університету,
голова Української Академії Наук у Канаді (1974 – 1994).

Вічна Йому пам'ять!

У ДРУГУ НЕВИМОВНО СУМНУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність нашого найдорожчого і незабутнього
МУЖА, ТАТА і ДІДУСЯ

бл. п.

ВАСИЛЯ ВАСИЛЬОВИЧА ЄВТУШЕНКА

який упокоївся в Бозі 24 жовтня 2002 р.

будуть відправлені

ПАНАХИДИ

в українських православних церквах після Служб Божих
в неділю, 24 жовтня 2004 р.

св. Покрови, у Довер, Фльорида;
Свято-Володимирській катедрі, у Філядельфії;
свв. Петра і Павла, в Дабліні Ірляндія.

Вічна Йому пам'ять!

Просимо про молитви за вічний спокій Його душі.

дружина	– РАЇСА
син	– АНАТОЛІЙ з дружиною МЕРІ
дочка	– ЛЮДМИЛА з мужем КЕЙТ
онучки	– ЮЛІЯ і АНЯ
шваґерки	– ТЕТЯНА АНТОНЕЦЬ з родиною
	– НАДІЯ БРОЯКА з родиною
	– НІНА ПАЩЕНКО з родиною.

Ділимося сумною вісткою з родиною, друзями і знайомими, що з волі Божої, дня 30 вересня 2004 р. на 80-му році життя упокоївся наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО і БРАТ

св. п.

ПЕТРО ГНАТЮК „ДОРОШ"

кол. хорунжий УПА.

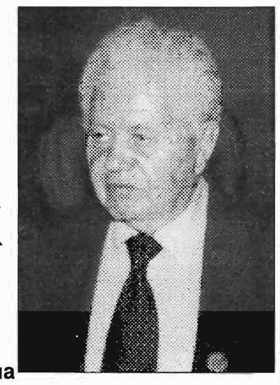
Похоронений на цвинтарі Монт Оливет у Дітройті.

Залишені в печалі:

дружина	– ВІРА
сини	– ВОЛОДИМИР з дружиною ЛЯРИСОЮ
	– РОМАН з дружиною АННОЮ
внуки	– АНДРІЙ, МАРТА і МИХАСЬ
брати	– ВАСИЛЬ і ФЕДІР з родинами в Україні.
родини	– ГНАТЮКІВ, ПОПЕЛІВ і НЕДІЛЬСЬКИХ

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 13 жовтня 2004 р. відійшов у вічність наш найдорожчий БАТЬКО, ДІДО і ПРАДІДО

бл. п.

МИКОЛА БОЙЧУК

нар. 24 серпня 1913 р. в с. Середнє, Підгаєцького р-ну, Тернопільської обл.

Довголітній підприємець, власник готелю. Бл. п. Микола був впродовж цілого свого життя активним членом української спільноти. Довголітній добродій у політичному, спортовому і загальносуспільному житті зорганізованої патріотичної української громади на еміграції, особливо в Америці.

В глибокому смутку залишилися:

син	– СТЕПАН з дружиною ЄВГЕНІЄЮ
внуки	– МАРІЯ з мужем ІГОРЕМ
	– ОКСАНА з мужем ІГОРЕМ
	– МИКОЛА з дружиною НІНОЮ
	– ВАСИЛЬ з дружиною ОКСАНОЮ
правнуки	– ІГОР, ОЛЕГ, ІГОР, ВІКТОР, СТЕПАН, ВЛАДИСЛАВ, СТЕФАНІЯ

ближча і дальша родина в Україні.

Нехай земля Америки буде Йому легкою!

Вічна Йому пам'ять!

ПАНАХИДА відбулася у похоронному заведенні, а похорон 16 жовтня 2004 р. на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

ПРЕЗИДІЯ ВИДАВНИЦТВА „ЛІТОПИСУ УПА" ділиться сумною вісткою з побратимами та українською громадою, що 30 вересня 2004 р. в Дітройті (Hamtramck) відійшов у вічність

сл. п.

хорунжий УПА

ПЕТРО ГНАТЮК „ДОРОШ"

нар. 1 січня 1925 р.

Колишній воїн відділів УПА сотень „Веселого", „Дідика", „Бродича", командир Полевої жандармерії, чотовий, ступенем хорунжий, член Видавничого Комітету „Літопис УПА", член Об'єднання кол. Вояків УПА США і Канади, діяч у громадському й церковному житті громади Дітройту.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 4 жовтня 2004 р. Тлінні останки спочили на цвинтарі Mount Olive у Дітройті.

Покійний Петро залишив у глибокому смутку дружину Віру, сина Володимира з дружиною Лесею й дітьми – Андрієм і Мартою та сина Романа з дружиною Анною і сином Михаськом, братів Василя і Федора з родинами в Україні та дальшу родину в Україні і США.

Дружині покійного друга Петра, Вірі, синам і братам з родинами висловлюємо наші щирі співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

В пам'ять Покійного замість квітів на могилу, родина просить складати пожертви на видавничий фонд: Litopys UPA, P.O. Box 97, Stn.„C", Toronto, ON Canada M6J 3M7.

З глибоким жалем і смутком повідомляємо, що в понеділок, 11 жовтня 2004 р. відійшов у вічність на 81-му році життя наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

РОМАН КУЗЬМА

нар. 2 березня 1924 р. в селі Хватів, Україна.

ПАРАСТАС відбувся 15 жовтня, о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Десопо. Чин похорону відбувся в суботу, 16 жовтня о год. 10-ій ранку в церкві св. Михаїла у Гартфорді, Конн., а опісля похоронення на українському цвинтарі св. Михаїла у Ґластонбері.

Залишені в смутку:

дружина	– МЕЛЯНІЯ з дому МУЛІЦЬКА
доньки	– НАТАЛКА КРАВЧУК з мужем РОБЕРТОМ і дітьми ЕЛІСОЮ і ТИМОТЕЄМ
	– УЛЯНА МИРФІ з мужем ДЖОЗЕФОМ і дітьми ІВАННОЮ і СТЕФОЮ
син	– ПЕТРО з дружиною ХРИСТИНОЮ і донькою КАРЛІН
сестра	– ЯРОСЛАВА КУКІЛЬ з дітьми і внуками
брат	– ОРЕСТ з дружиною ОКСАНОЮ, дітьми і внуками

та ближча і дальша родина в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Бажаючих вшанувати пам'ять покійного Романа родина просить складати пожертви на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля або на інші добродійні цілі.

В невимовному смутку повідомляємо близьких і знайомих, що у вівторок, 28 вересня 2004 р. по довгій і тяжкій хворобі, у вечірніх годинах, відійшов у вічність наш невіджалуваний БАТЬКО, МУЖ і СИН

св. п.

МИРОСЛАВ (МИРОН) МАГМЕТ

нар. 7 вересня 1947 р. у Вілляху, Австрія.

Учитель, пластун, спортовець. Вищі студії закінчив ступенем магістра при Ратгерському університеті.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ

св. п. Мирона у кращий світ будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ

обох віровизнань у Норт Порті та Купер Сити, Фла.

В світлу пам'ять покійного Мирося рідня та приятелі склали пожертви 3,000 дол. на Онкологічний дитячий центр (шпиталь) в Херсоні, Україна.

Всім жертводавцям висловлюємо найщирішу подяку.

ВІЛЛІАМ-АЛЕКСАНДЕН (ЛЕСИК)	– син
ГАРЛІ МАГМЕТ	– дружина
ГАЛИНА КОРОЛЬ	– мати
ВОЛОДИМИР КОРОЛЬ	– прибраний батько

та ближча і дальша родина.

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
tel./ fax: (908) 782-5451
Matawan 9@optonline.net

ХРИСТИНА БРОДИН
Професійний продавець забезпечення УНС
CHRISTINE BRODYN
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3039) • Fax: (973) 292-0900

- Багаторазові **5-річні візи** в Україну за 185 дол.
- Сприяємо в оформленні і отриманні українських пашпортів нового взірця.

XENIA AGENCY
10241 Rt. 23A,
Hunter, NY 12442
Тел.: (518) 263-4391

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

fregata TRAVEL SERVICE, INC.
250 West 57th St.#1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220
ECONOMY AIRFARES
Львів/Одеса
640 дол.+ tax (round trip)
465 дол.+ tax (one way)
Київ
570 дол.+ tax (round trip)
362 дол.+ tax (one way)
Restrictions Apply

ОРКЕСТРА „ЛУНА"
Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.
Від 1983
- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and coop-closings)
- Репрезентування комерційної діяльности
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіціяльні завірення

157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003
(212) 477-3002
(Тільки за попереднім домовленням)

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

„АПОН" ВІДЕО-КАСЕТИ
· Найкраща якість
МОЖНА НАБУТИ НОВЕ ВІДЕО
13-та РІЧНИЦЯ
НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ
КОНЦЕРТ
APON – 7806 $25 + $3 пошта
Apon Record and Video, P.O. Box 3082, Long Island City, NY 11103 • Tel.: (718) 721-5599

STI scope travel inc
973 378-8998 • Fax: 973 378-7903
e-mails: scope@mycomcast.com
visit www.scopetravel.com

LOWEST AIRFARES TO UKRAINE

JFK/Newark	*17 Sep./Oct*	*Nov/Dec 12*
I. Frankivsk	650 + tax	540 *Aerosvit*
Kyiv	570 + tax	460 *Aerosvit*
Lviv	570 + tax	460 *Aerosvit*
Lviv	680 + tax	550 *Lot*
Odesa	570 + tax	460 *Aerosvit*
Odesa	680 + tax	550 *Lot*
Simferopol	650 + tax	540 *Aerosvit*
Warsaw	510 + tax	430 *Czech*

Aerosvit Ukrainian, LOT Polish or MALEV Hungarian

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:
- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярійні друки
- весільні запрошення (в укр. і анг. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 30-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

Фірма „КАРПАТИ"
Licence № 113486759
Виконує малі і великі роботи. Перероблює хати, лазнички, направляє дахи, виконує цементні праці, а також малює назовні і всередині (handyman) сантехнічні і електричні роботи – **Василь Чолак**
Тел.: (718) 937-1021
Beeper: (917) 935-0280

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Тел.: (212) 473-3550

Понад 30,000 читачів тижнево дивиться на реклями!
ОГОЛОШУЙТЕСЯ! ЦЕ ПРАЦЮЄ!

KARPATY
Export • СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА • FAST GUARANTEED DELIVERY • Import Ltd.

KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario Canada M6S 2Y4
1-800-265-7189
в Торонто (416) 761-9105
e-mail: nsemczys@aol.com

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

НАДІЙНО І ШВИДКО до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
ВІЗИ • АВІАКВИТКИ
ЗАПРОШЕННЯ до Канади і США
СТРАХУВАННЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ

НАЙДЕШЕВШІ МІЖНАРОДНІ ТЕЛЕФОННІ РОЗМОВИ

Пам'ятайте – як посилати, літати, чи телефонувати – то тільки через КАРПАТИ!